

**A
GITANJALI
U
TAGORE**

LA PYNWAN SHA KA KHASI

DA U PASCAL MALNGIANG

Acc No 2140/12.1
 Class No 895 29 Git
 Author Pascal Malungang
 Title Ka Gitanyaki

Borrower's No	Due Date	Borrower's No	Due Date
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

Acc No 2140/12.1
STATE CENTRAL LIBRARY
 GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

- 1 Books may be retained for a period not exceeding **15 days** by members
- 2 Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian
- 3 Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book
- 4 *Any such injury to a book is a serious offence, Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he/she shall be required to replace the book or pay its price*

Help to keep this book fresh & clean

DATE LABEL

Date of Issue	Date of Issue	Date of Issue	Date of Issue

KA GITANJALI

U RABINDRANATH TAGORE

da pynwan sha ka khasi

da u Pascal Malogiang

THIS BOOK IS PUBLISHED WITH THE

FINANCIAL ASSISTANCE FROM THE

GOVERNMENT OF MIZORAM

SHIKYNTIEN

U Rabindranath Tagore ia uba la ju tip ruh kum u Gurudev u la thoh na ka kot ba la bna nam jong u, ka **GITANJALI**-ki jingrwai tyrwa ha la u **Nongthaw** ha ka kien phareng ha u snem 1912 U la ioh ruh ia ka Nobel Prize for Literature ha u snem uba bud ia kane ka juh hi ka kot kaba pyrsad mynsiem bad kaba kynting ia man la uwei pa uwei u liiew uba pule ia ka sha ki sahit bneng ka jingduriap bad ka jingpuson

U Tagore u long u Mvllung uba lah ban ring dur ia ki jingphylla ka mariang bad ka jingim jong u biew Na ka bynta jong u u biew u dei ka bynta jong ka mariang U Tagore u ngeit ba u Blei um shong kli kti ha ki rynsan bneng hynrei u iai don lang ha ka pyrthet bad u ieng u iaid haet ba don ki baduk tam, kiba shida bad kiba la jah, U wan shah u biew ha ka por ba um poi pyrthet haba u biew u dang iap iohthoh U Blei um wan ha ka jinghum hum hamham hynrei hi ka jingkyngah Ha kane ka kot, u pynpaw ia u Blei kum u Blei uba iadei slumet (personal God) bad man la u biew

U Tagore i khein kor shibun eh ruh ia ka jinglailuid Ia kane ngi lah ban iohi na ki jingngnud bad ka jingduwai jong u ba ka Ri kan lutluid bad ba u Blei uba long u kpa un pynpeitmat bad un ialam ia ka Ri sha ka thong kaba u la mang ba kin loig kum ka bneng ha kane ka pyrthet Na ka bynta jong u Tagore ka Ri ka wan nyngkong bad ningta sa bud sa kiet kiet barch U kloi ban kyndat noh wat ia ka jingngkup nam ka sorkar Bilat, haba u iohi ba kiti ka juh hi ka soikat ka pynphlei snam ia ki para ri jong u ha Jallianwala Bagh

U Tagore u khleni mith madan ban ialeh na ka bynta ka jinglailuid kum u M K Gandhi u Nehru u V. K. Abhal Patel bad kiwei, hynrei ki symboh jingpyrthet kiba u la pashat ki la long ki phylliah ding kiba ai mynsiem bad kiba ialam ia la ki para ri ban shah ia ka eh ka thogan, ka shang bad ban lait na ka jingbanbein

U Tagore u la thoh bun tylli ki kot kaba kynthun 25 tylli ki kot Poitri 5 tylli ki Novel 15 tylli ki sawangka bad 5 thup ki esse U la thoh ia kine ki kot ha ka ktien Bengali bad ka ktien English ruh Ka kot kaba la bna nam pyrthei bad kaba tam duh ia kiwei baroh ha ka rymeng ka rymot ka dei KA GITANJALI—ki Jingrwai Tyrwa ha la u Nongthaw

Ia ka seng khan seng pyrkhath jong u Tagore la phrang ha ki shlem bapher kiba mi na la ka jong ka rymnei bad kiba na bar ri ruh Ka Upanishad ka kot khuid jong ki Hindu kaba la pule man ka sngi ha ka rymnei ung jong ki ka la airon airup shibun ia ka jingmut jingpyrkhat jong u U la ioh ruh ia ki jingpyrsad mynsiem na ka Niam Buddhist ka Bhakti Movement bad ki khraw pyrkhath ka Ri kum u Raja Ram Mohan Roy u Bankim Chandra Chatterjee uba la thoh ia ka jingrwai Bande Matarun bid kiwei de Ha ka juh ka por u li bam shngiam ruh ia ki jingthoh jong ki khraw pyrkhath ka pyrthei kum u Bergson, u Albert Einstein u Keyserling u Romain Rolland u Bertrand Russel u John Dewey bad kiwei

Kito kiba pule ia KA GITANJALI—Ki Jingrwai tyrwa ha la u Nongthaw, kin shem ha ka ia ki khuid bah ki ktien Bler kiba pyntgen ia u briw ymdei tang ba ki pyntgen hynrei ki pynpyr hat ruh shaphang ka lawei jong u U Tagore um tieng um riej ba mathuh ia ka jingshishah kum hiba ong ha kawei na ki dkhoh ha kane ki kot, 'nga duw u hynrei nga tie ng ioh u Bler u sagap ia ka jingduw i jong ng.' U pynpaw ruh ia ki jingkhapnap bad ka jingkhwan ka jinglong briew kiba u pynpaw ha kato ka khana shaphang ka thei nongkhrong kaba la ai ting iwei j symboh kew h ba u syiem u la kner bad u la pytar ia la ki ksingkti ban pa na ka Kita ka nongkhrong ka li nam pingnud haba ka la shem ba dei ki jingkhim mynsiem jong ka kaba la pynduh ia ka ia ki snah bah 'Ba ngan da ai lut baroh shi pli nga la dei ban ioh shi pli ka kstar ayila, ka la bynhiaw lehn hei U Tagore u kren ha ka jong ka mariang u tiwepadma ha pung U nongleik jingleik, u pyrthath bad ki lelieh u Nongkhrong bad kumta ter ter. Haba pule ia ka Gitanjali, sngew kumba da iohi shisha 40 kita ki dur hakmat

Ka jingpynkylla khasi ia kane ka kot kam shyu long
Jashisha kaba suk Nga la shim por bun bun bnei ban
 pule bad ban sngewthuh ia ka Don bun ki jingmut kiba
 kyllain bad kiba shitom ban pynwan sha ka ktien Khasi,
 hynrei nga la pyrshang ban pynkylla khasi da kaba bat ia
 ki jor bad ki jingmut tynrai ha ka ktien la jong khlem da
 pynblad noh ia ka jingmut tynrai

Nga kyrmen ba kane ka kot KA GITANJALI-KI
Jingwai Tyrwa ha la u Nongthaw kan kyrsiew ia ngi
 hi ka tipbriew-ka tip Blei. Bunsien ngi ju don ia ka jing-
 mut ba tang kiei kiei kiba wan na shiliang ka duriaw ki
 ong kiba bha bad kiba kysai tam hynrei haba ngi peit
 kum ia kane ka kot ngi shem ba mangi ha ki ri Mihngi
 ruh ngi khlem sah dien Ha kane ka pyrthei ha kaba
 nei wad ia ka rongphong ka mangkarong, nga sngew ba u
 Rabindranath Tagore u don ia ka jingpyrsad mynsiem ia
 ngi ban ym hun tang ha ka dur bula jong ka pyrthei
 Jhasngi hynrei ban wad ia kita kiei kiei ki ban ym lip rong
 shuh ki ban neh junom bad ki ban ym duh noh ia ki
 jingmut tynrai jong ki

Kharmalki
Shillong 793001
Isiong - 27 tarik 1988

Pascal Malnglang

I

Me la pyrlong ia nga u bymjukut, kata ka long ka jingsngewbha jong Me Me la pynsuda biang pa biang ia une u khiew bator bad Me la lai pyndap mam ia u da ka jingim kaba thymmai.

Kane ka besli da u khah ba Me la rah lyngba ki lum bad ki them bad kaba Me la pyrsad lyngba jong ka ki sur ki ban lai thymmai junom

Ha ka jingktah bym iap shuh jong ki kti jong Me, ka dohnud barit jong nga ka duh ia ki pud jong ka ha ka jingkmien bad ka pynkha ia ki jingud bym lah batai

Ki jingaisngewbha bymjukut shuh jong Me ki wan sha nga tang ha kine ki lhoh kti barit jong nga. Ki snem ki iaid hynrei Me dang theh sa theh bad dang don ka jaka ban pyndap

II

Haba Me hukum ia nga ban rwai nga sngew kumba ka dohnud jong nga kan bthei da ka jingsngewsarong. bad nga pett ia ka dur khmat jong Me, bad ki ummat ki kyrsoi ha ki khmat jong nga

Baroh kiba jwat bad kiba dkoh ha ka jingim jong nga, ki shu um sha kawei ka sur kynud bathiang - bad ka rnguh ka dem jong nga ka pyiar ia ki thapniang kum ka sim kaba kmen kaba ka her lyngba ki duriaw.

2

Nga tip ba Me sngewkmen ha ki sur jingrwai jong
nga Nga tip ba tang kum u nongrwai nga wan hakmat
jong Me

Nga ksoh na ki rymmiang jong ki thapniang b'lar ki
sur rwai jong nga ia ki kjat jong me, kiba ngan yin lah
ban angnud ban poi

B'aid da ka jingkmn ka rwai ka staw nga klet noh
lalade bad nga khot ia Me u Paralok uba long u Trai jong
nga

III

Ngam ju tip kumno ba Me rwai ko Kynrad jong nga
Nga shu lai sngap ha ka jingangnud kaba kynja'.

Ki kjat sngi jong ki sur jong Me ki pynshu ia ka
pyrthet Ka jingpyrsad mynsiem ki sur jong Me ki masic h
na kawei ka dongdit sha kawei pat Ka wahduid b'khuid
jong ki sur bathiang jong Me ki sam lyngba ia ki maw-
pyngkiang bad ka nang thwet shakmat

Ka dohnud jong nga ka thrang ban iasnoh lang ha ka
jingrwai jong Me, hynrei nga shu ksaid khlem phoida
ia ka sur Ngan kren, hynrei u thylliej jong nga um
padiah sha ka sur jingrwai, bad nga shu kyang dumbuit
Ah Me la khum mraw ia ka dohnud jong nga ha ka
jar bymjukut ki sur jingrwai jong Me ko Kynrad jong
nga

IV

Ko jingim jong ki jingim jong nga, ngan sa pyrshang
barabor ban pynlong ia ki met jong nga kaba khuid, da
kaba tip ha ka jingktah b'im jong Me kan lai sah ha
man ki dkhot ka met jong nga

Ngan sa lai pyrshang ban weng ia ki jinghymshu-
sha baroh na ka jingmut jingpyrkhat jong nga da kaba
tip ba Me long kata ka jingshisha kaba ia tbeh ia ka
angshai jong ka jingpyrkhat ha ka jabiong jong nga.

Ngan sa iai pyrshang ban beh krad ia ki jingsniew taroh ingai na ka dohnud jong nga bad ngan pynneh ia ka jingieid jong nga kum u syntiew, da kaba tip ba Me don ia la ka jingshong neh ha ka jaka kyntang barieh duh ka dohnud jong nga

Bid kan sa long ka jingpyrshang jong nga ban pynpaw ia Me ha ki jingkam ki jingleh jong nga, da kaba tip ba dei ka bor jong Me kaba ai bor ia nga ban leh ia kiei kiei.

V

Nga pan shikhyllipmat ka jinghun ban shong hajan jong Me Ki jingtrei kiba nga dang dei ban leh ngan sa pyndep hadien

Jngai na ka jingiohi ki khmat jong Me, ka dohnud jong nga Kam tip ia ka jingshongthait ne ka jingjahthait bad ia jingtrei jong ngi ka long ka jingtrei bymkut shuh ha ki rud ka duriaw ki kam ki jam

Mynta ka sngi, ka lyur ka la wan sha ka jingkhanguit jong nga lang bad ki jingud bad ki jinghumhum hamham jong ka, bad ki Ngap ki dang ia duhalia ha ka kashari ki tiw bunrong

Mynta ka la dei ka por ban shong jarjar, markhmat bad Me, bid ban rwai ia ka jingaiti ia ka jingim ha kane ka jingjarjar bad ka jingshongthait lyngngai

VI

Kheit ia une u syntiew barit bad shim noh ia u, wat nvnslam! Nga tieng ioh u tlor bad u pulom ei ha ka dewmet

U lah ban yin shem jaka ha u kpieng-syntiew jong Me hynrei ai nam- ia u da ka jingshitom ka jingktah ki ki jong Me bad kheit noh ia u Nga treng ioh kloi ba kui ka sngi, shuwa ba ngan sngewthuh, bad kan said lat noh ka por ban rah tyrwa.

La ka rong jong u kam jylliew bad ka ator jong u kam da iwbih, pyndonkam ia une u syntiew ha ka jingshakri ia Me bad kheit noh ia u katba dang don ka por

VII

Ka jingrwai jong nga ka la law lut kheit ia ki khor ki khriam jong ka Kam don ia ka jingsarong ha ka riam ka beit bad ha ki rong ki rup Ki jingdeng bad ki rong kin pynsniew noh ia ka jingiatylli jong ngi, kin wan hupdeng jong phi jong nga, ki jingsawa long ki kin sa tyllap ia ka jingpastaw jong Me

Ka jingsarong ka jinglong myllung jong nga ka iap noh da ka jirglehrain ha shuwa ki khmat jong Me Ko Kynrad ki myllung nga la shong ha ki kjat jong Me Shu shah ia nga ba ngan pynlong ia ka jingim jong nga kaba shida bad kaba beit, kum ka besli da u khah ba nien pyndap da ki sur babang jong Me

VIII

U khunlung uba la shah pynkup da ki jainkhor jain-syiem bad uba deng da ki kpieng mawlynnai ha ka ryndang jong u u duh noh ia ka jingsngewbha baroh ha ka lehkar ka tamasa, ki jingriam bakordor jong u ki pynthut noh ia u ha man ki jingjam

Da ka jingtieng ba ka lah ban sniewdur noh ne ba kan bit dak da u pumpum, u rieh noh ialade na ka pyrthet, u tieng wat ban khith ruh

Ko Mei kam myntoi eiei, ka jingtehmraw ki khor ki khriam jong phi, lada ki khang iano iano na ka pum pum kab i khiah krat, jong ka pyrthet lada ka tuh noh ia ka hok jongno jongno ban rung sha ka jylli jong ka kmen ka sngewbha ka jingim u bynriew shi byndar

IX

Ko bie, ban pyrshang ban bah lalade ha la ki jong
ki tyrpeng' Ko nongkhong, ban wan khong na ka
tyngkong iing la jong

Ieh lut ia ki jingkit jong phi ha ki kti jong u uba
lah ban kit lut bad u bym ju kyrtiang dien da ka jingbabe

Ka jingthrang jong Me ka pynlip shisyndon ia ka
ding na ka sharak ba ka ktah da ka jingpyrsad rrynsiem
jong ka Ka long ka bymkhud - wat shim ia ki jingtyrwa
lyngba ki kti bym khuid jong ka Pdtang tang ia kaci kaba
la tyrwa da ka jingieid kaba la kyntang

X

Hangne ka don ka knor buh kjat jong Me bad hangta
ki dem jahthait ki kjat jong Me haei ba im ki baduk tam,
bad kiba rit tam bad kiba la jah

Haba nga pyrshang ban nguh ia Me ka jingneuh
burom jong nga kam lah ban kot sha ki jingjyliew haei
ba ki kjat jong Me ki dem jahthait hapteng kiba duk
tam, bad kiba rit tam bad kiba la jah

Ka jingsarong kan ym lah ban tui shaei ba Me iaid
ha ki jaiti jong ki ba sngewrit hapteng kiba duk tam, bad
kiba rit tam bad kiba la jah.

Ka dohnud jong nga kan ym lah ban shem ia ka lynti
jong ka haei ba Me ialang lok bid ki bym don paralok,
hapteng ki baduk tam, ki barit tam bad kiba la jah

XI

Iehnoh ia ki jingkynud rwai bad ki jingrwai bad ki
jingdiew ia ki kpieng iano me mane ha kano ka kyndong
badun jong ka tempyl da kaba khang ia ki ingkhang
baroh ? Pile wang ia ia ki imat bad peit u Blei jong me
um don hakmat jong me !

U don hangta haba u nongrep u dang puh dang daif
 ia ka khyndew kaba eh bad haet ba u nongshna surok
 u dang pynpait pharia ia ki maw U don lang bad ki ha
 ka sngi bad ha u slap, bad ki jaiŋkup jong u ki bthuh
 da u pumpum Law noh ia la ka jaiŋkup bakhuid bad
 kum ma U hiar sha ka khyndew kaba pumpum

Ka jingpyllait im ? hangno yn shem ia ka jingpyllait
 im ? u Kynrad jong ngi u la shim halade da ka jingkmn
 ia ka jinglongmraw u jingthaw, u la teh song ialade bad
 ngi baroh shi junom

Mih noh na ki jingpuson jong Me bad iehnoh shadien
 ia ki syntiew ki skud bad ki jingwbih jong me ' Kan lei
 lada ki jaiŋ jong me kin jot noh bad kin bit dak ? Iakynduh
 ia u bad ieng lang bad u ha ka trei ka ktah bad ha ki
 umsyep ka shyllangmat jong me

XII

Ka por jong ka jingiaid lynti jong nga ka long kaba
 jrong bad ka lynti ka long kaba jlan

Nga la mih halor ki kali thma jong ka step phyrngab,
 bad nga la am ka iaid lynti lyngba ki ri shvrap jong ki
 pyrthet da kaba ieh ia ki syrwet jong nga habun bah ki
 khlur bad ki met bneng

Dei ka jingleit kaba jlan tam kaba ialam ban jan duh
 shalade, bad kata ka jingpynkhreh ka long kaba thaiŋ than,
 kaba ialam sha ka jingshida ki sur kynud

U nongleit jingleit u dei ban tied ha man la ki jing-
 khang jing bym ithuh khnang ban poi sha la ka jong bad u
 dei ban iaid wir lyngba ki pyrthet kiba shabar khnang ba
 un poi sha ka duwan kaba hapoh tam ha kaba kut

Ki khmat jong nga ki la shang jngai bah shuwa ba ngan
 khap ia ki bad ba ngan ong "Hangne Me don !"

Ka jingkylli bad ka jinglynaiar, "Oh shaei ?" ka um
 noh ha ki ummat kiba tuid sha ki hajar tylli ki wahduat
 bad ka pynshlei ia ka pyrthet da ka jingdap mam ki ktum
 pynshngaiŋ, "Nga don"

XIII

Ka jingrwai kabi nga wan ban rwai ka sah sah khlem
rwai naduh kine ki sngi

Nga la pynlut ia ki sngi ki ia jong nga ha kaba buh
ksai bad kaba law ia ki ksai ka duttara jong nga

Ka por kam shym la por dashisha ki ktien ruh ym
shyni loh ban pynbeit, Don tang ka jingpisa ka jingangnud
ha ka dohnud jong nga

U shylluut um pat plie, tang ka lyer kaba kyrtuah
sawdong

Ngam pat ju loh ia ka durkhmat jong U bad ngam pat
ju loh sngap ia ki sur jong u, Nga la shu lohsgew tang ia
ka jingjam bajajai jong u ha ka surok hakmat ka ling
jong nga

Ka sngi ka la shu leit noh ha kaba nga phriang ia ka
jaka shong jong u ha madan, Hynrei ia ka sharik ngam
bat tboh bad ngam lah ban pain ia u ha ka ling jong nga

Nga im da ka jingkyrmen ban iakynduh ia u, hynrei
kata ka jingiakynduh kam pat urlong

XIV

Ki jingkwah jong nga ki bun byllai bad ka jingud jong
nga ka long kaba sngewsynei hynrei Me ju lai pynim ia
nga da ki jingkyntait bajwat, bad kane ka jingsngewsynei
bakhlain bor jong Me ka la wan sawin ha ka jingim jong
nga

Na kawei ka sngi sha kawei pat, Me nang pynlong ia
nga u babit ban loh ia ka jingai sngewbha bakhraw bad ba
shuda ba Me thehsei ha nga khlem pan — Kane ka switbneng
bad ka jingshai, Kane ka met bad ka jingim bad ka jing-
mur jingnyrkhat — kaba pyllait ia nga na ki jingma ka
jingkwah brai palat.

Don ki por ba nga sngewlwaid sngew thait bad ki por
ba nga kyndit bad ba nga her bran bran lan wad ia ha

U don hangta haba u nongrep u dang puh dang daifi
ia ka khyndew kaba eh bad haer ba u nongshna surok
u dang pynpait pharia ia ki maw U don lang bad ki ha
ka sngi bad ha u slap, bad ki jafikup jong u ki bthuh
da u pumpum Law noh ia la ka jafikup bakhuid bad
kum ma U hiar sha ka khyndew kaba pumpum

Ka jingpyllait im ? hangno yn shem ia ka jingpyllait
im ? u Kynrad jong ngi u la shim halade da ka jingkmn
ia ka jinglongmraw u jingthaw , u la teh song ialade bad
ngi baroh shi junom

Mih noh na ki jingpuson jong Me bad iehnoh shadien
ia ki syntiew ki skud bad ki jingwbih jong me ' Kan lei
lada ki jaiñ jong me kin jot noh bad kin bit dak ? Iakynduh
ia u bad ieng lang bad u ha ka trei ka ktah bad ha ki
umyep ka shyllangmat jong me

XII

Ka por jong ka jingiaid lynti jong nga ka long kaba
jrong bad ka lynti ka long kaba jlan

Nga la mih halor ki kali thma jong ka step phyrngab
bad nga la am ka iaid lynti lyngba ki ri shyap jong ki
pyrthei da kaba ich ia ki syrwei jong nga habun bah ki
khlur bad ki met bneng

Dei ka jingleit kaba jlan tam kaba ialam ban jan duh
shalade, bad kata ka jingpynkhreh ka long kaba thair than,
kaba ialam sha ka jingshida ki sur kynud

U nongleit jingleit u dei ban tied ha man la ki jing-
khang iing bym ithuh khnang ban poi sha la ka jong bad u
dei ban iaid wir lyngba ki pyrthei kiba shabar khnang ba
un poi sha ka duwan kaba hapoh tam ha kaba kut

Ki khmat jong nga ki la shing jngai bah shuwa ba ngan
knap ia ki bad ba ngan ong "Hangue Me don !"

Ka jinglylli bad ka jinglynaiar, "Oh shaei ?" ka um
noh ha ki ummat kiba twid sha ki hajar tylli ki wahdwid
bad ka pynshlei ia ka pyrthei da ka jingdap mam ki ktue
pynshngaid, "Nga don"

XIII

Ka jingrwai kabi nga wan ban rwai ka sah sah khlem
rwai naduh kine ki sngi

Nga la pynlut ia ki sngi ki ia jong nga ha kaba buh
ksai bad kaba law ia ki ksai ka duitara jong nga

Ka por kam shyi la poi dashisha ki ktien ruh ym
shyni ioh ban pynbeit, Don tang ka jingpisa ka jingangnud
ha ka dohnud jong nga

U shylluit um pat plie, tang ka lyer kaba kyrtuah
sawdong

Ngam pat ju ioh ia ka durkhmat jong U bad ngam pat
ju ioh sngap ia ki sur jong u, Nga la shu iohsngew tang ia
ki jingjani bajajai jong u ha ka surok hakmat ka ling
jong nga

Ka sngi ka la shu leit noh ha kaba nga phriang ia ka
jaka shong jong u ha madan, Hynrei ia ka shari ngam
pat tbeh bad ngam lah ban pain ia u ha ka ling jong nga

Nga im da ka jingkyrmen ban iakynduh ia u, hynrei
kata ka jingiakynduh kam pit urlong.

XIV

Ki jingkwah jong nga ki bun byllai bad ka jingud jong
nga ka long kaba sngewsynet hynrei Me ju lai pynim ia
nga da ki jingkyntait bajwat, bad kane ka jingsngewsynet
bakhlain bor jong Me ka la wan sa wan ha ka jingim jong
nga

Na kawei ka sngi sha kawei pat, Me nang pynlong ia
nga u babit ban ioh ia ka jingai sngewbha bakhraw bad ba
shuda ba Me thehsei ha nga khlem pan — Kane ka swabneng
bad ka jingshai, Kane ka met bad ka jingim bad ka jing-
mur jingnyrkhat — kaba pyllait ia nga na ki jingma ka
jingkwah brai palat.

Don ki por ba nga sngewlwaid sngewthait bad ki por
ba nga kyndit bad ba nga her bran bran lap wad ia ka

thong jong nga , hynrei khlem isynei, me la shu buhrieb
lalade na ki khmat jong nga

Man ka sngi Me dang pynlong ia nga uba bit ban
pdang hun ia me da kaba kyntait ia nga barabor, da kaba
pyllait im ia nga na ki jingsyer jingma jong ka jingtlot, ka
jingbymtbikna ka jingthrang jingkwah.

XV

Nga don hangne ban kynud ia ki jingerwai ha me Ha
kane ka mynshem jong Me nga don ka jaka ha kyndong

Ha ka pyrthei jong Me ngam don eiei ban leh , ka
jingim bymler jong nga ka lah tang ban shu sei ia ki sur ba
sakma

Haba ka kynta ka tied na ka bynta ka nguh ka dem
bakynjah ha ka Tempyl badum ka shiteng synia , Hukum
ia nga, ko Kynrad jong nga ba ngan ieng ban rwai hakmat
jong Me

Haba ha ka lyer step yn pynbeit ksai ia ka duitara
ksiar, to burom ia nga, hukum ba ngan don lang hangta

XVI

Nga la ioh ia ki dawot sha ka leh kmen ka leh
angewbha jong kane ka pyrthei, bad kumta la kyrkhu ia ka
jingim jong nga Ki khmat jong nga ki la iohi bad ki
shkor jong nga ki la iohsngew

Ka la long ka pali jong nga ha kane ka sngi burom ban
tem ia ka jingtem ksai jong nga, bad nga la leh ia kaci
kaba nga lah

Mynta, nga kylli, hato ka por ka la poi khatduk
khatwai, haba ngan lah ban rung shapoh ban iohi ia ka
khmat jong Me bad ban tyrwa ha Me ia ki jingthubiei
bajarjar jong nga ?

XVII

Nga dang shu ap dogong tang ia ka jingieid ba ngan lah ban aiti noh ialade khatduh iawai ha ki kti jong Me. Dei namarkata kein balei ba la slem haduh katta bad balei ba nga dei ban sngew pap ia kita ka jinglehkiet.

Ki la wan bad la ki jong ki ain ki kanun ban teh ban khum ia nga, Hynrei nga shu iaid lait ia ki junom, namar nga dang shu ap dogong tang ia ka jingieid ba ngan aiti noh ialade khatduh khatwai ha ki kti jong Me

Ki briew ki kynnoh bein ia nga bad ki khot ia nga u bym salia, ngam artatien ha kin bakla ha ka jingkyneh jong ki ia nga

Ka sngi iew ka la leit bad baroh kiba bunkam ki la pyndep ia la ki jong ki kam ki jam Kito kiba la wan khot ia nga, ki la shu leit phai thylli noh da ka jingsngewdom Nga dang shu ap tang ia ka jingieid ban aiti noh ialade, khatduh iawai ha ki kti jong Me

XVIII

Uwei u lyoh halor uwei pat bad ka dum ngai Ah, Ko baieid, balei Me shah ia nga ban ap weibriew habar hakmat ka tyngkong iing jong Me ?

Ha ka khyllipmat ki jingbunkam, ka por shyteng sngi nga don lang bad ki paidbah, hynrei ha kane ka sngi badum bad bakynjah dei tang ia Me ba nga kyrmen.

Lada mem pyni ha nga ia ka khmat jong me, lada me reh noh dak lyndet ia nga ha kyndong, ngam tip kumne ngan pynleit ia kine ki kynta bajan bad baslap

Nga nang lai jngoh ia ka jingdum baiar jong ka sahi bneng, bad ka dohnud jong nga ka shang makia da kaba ud kaba iam lang bad ka iyer bym don jingsuk.

XIX

Lada Mem kren ngan sa pyndap ia ka dohnud jong nga da ka jingjarjar jong Me bad ngan sa iai shah ia ka Ngan sa ngap jar bad ngan sa ap kum ka miet bad ki khlur ba peit ngor bad ka khlieh ba dem da ka jingiaishah

Ka step kan sa wan khlem pep, ka jingdum kan sa jah, bad ka sur jong Me kan sa tuid ha ki wahduid ksiar ki ban sam lyngba ia ka khyrdop bneng

Nangta ki ktien jong Me kin sa don thapniang ha ki jingrwai na man ki skum sim jong nga, bad ki sur thiag jong Me kin sa phuh ha ki syntiew kiba don ha ki 'law-bniap jong nga baroh

XX

Ha ka ngi ba u tiwepadma u phuh, ka jingmut jingpyrkhat jong nga ka dang shang kylleng bad ngam shem tip ia kata Ka shang jong nga ka thylli bad kr syntiew ki shu sah khlem don ba pyrwa

Tang teng khat ka jingsngewsih ka wan lyngshop ha nga, bad nga kyndit thret na ka jingphohsniew jong nga bad nga iohmad ia ki ator bathiang babeh ha ka Iyer ba shathie

Kata ka jingbang baphylla ka pynpang ia ka dohnud jong nga da ka jingangnud bad ka paw ha nga ba ka dei ka jingaham jong ka lyiur kaba thrang ban poi noh sha ka jingkut jong ka.

Ngam tip ha kata ka por ba ka don ha jan ba ka ia dei ka jong nga bad ba kane ka ator bathiang janai ka ia phuh ha ki krem bajylliew jong ka dohnud jong nga hi

XXI

Nga dei bun pyllait aikun noh ia ka lieng jong nga. Ki kyata bajaipdeh ki shu par ha ka rud duraw An, ia nga !

Ka synrai ka la sei ki syntiew iwbiñ bad ka la leit
 moh Bad mynta da ka jingdap ki syntiew ba la shu tlor
 bad ki bym ler nga shu ap dhang dhang

Ki dew ki sdang ban pyrta sbia, bad ha ki rud wah
 ha ki lynti ba kah syrngiew, ki sla bastem ki synjor bad
 ki hap noh

Ia ka jingthylli auu phi shu peit seh' phim iohsngew
 Ia ka jingkhiih mynsiem ha ka lyer bad ki sur rwai na jngai
 bah kiba shu per na kawei pat ka rud duriaw ?

XXII

Ha ki syrngiew badum jong u naitung ba slap, da ki
 jingjam bajarjar, me iaid, jarjar kum ka miet, me iaid
 lait ia ki norgpeit nongjngoh baroh

Mynta ka sngi ka step ka la khang ia la ki khmat,
 kam pynsngap ia ka jingkhoh ba iai ud jong ka lyer mibngi,
 bad ka pyrda barben ka la tap lup ia ka suiñbneng
 bajngum ka bym ioh thiah

Ki lum bashlei da ki khlaw ki la sangeh ia la ka
 rwai, bad ki jingkhang jong ki iing baroh ki la shu khang,
 khyrdep Me long u nongiaid lynti bamarwei ha kane ka
 surok bakynjah Oh ko lok ba marwei jong nga, ko baiid
 iam jong nga, ki dwar ka iing jong nga ki phie-wat shu
 iaid lait kum ka jingphohsnew

XXIII

Hato me dang don sha jngai ha kane ka miet ba beh
 ka eriong, ban iaid ha ka lynti - jingieid jong me, ko
 Lok jong nga ? Ka suiñbneng ka ud kum uba la duh
 jingkyrmen

Nga khlem iohthiah mynta ka miet Man ka teng
 nga phie ia ka jingkhang bad nga peit sha ka jingdum
 shabar, ko lok jong nga!

Ngam iohi eiei hakhmat jong nga Nga khuslai hangno
ka don ka lynti iaid jong Me ?

Na kino ki rud jong ka wah ba iong ngain da kino
ki lad na khap ki khlaw bapetseh, lyngba ki jingngiew
badum aiu kein Me dang pyrshang ban wan sha nga,
ko lok jong nga?

XXIV

Lada ka sngi ka la kut lada ki sim kim rwai shuh,
lada ka lyer ka la thait ban beh, hangta to khang roh
ia ka pyrda jong ka jingdum ngain ha nga Kumba Me
sop bad kynoi ia ka mariang sha ka jingiohthiah ngai
bad Me khang iaid suki lai ia ki dop jong u tiew padma
uba sdang ban tlor jan miet

Na u nongleit iaid lynti uba kit ka iarong kaba la
jan thylli, haba ka jingleit iong u ka la jan kut, uba
phong da ki jain kiba la pei bad kiba sop da u pumpum,
uba ka bor ka sor ka la jan duh noh, Weng noh ia
ka jinglehrain bad ia ka jingvuk, bad pynthymmai ia ka
jingim jong u kum u syntiew hapoh ka jingkah tngen ka
miet bajajai

XXV

Ha ka miet jong ka jinghumhum hamham shah ia
nga ba ngan iohthiah suk khlem da ksaid doh iap da
kaba shaniah ha Me

Wat shah ia nga ba ngan pynbor ia ka mynsiem bajrem
jong nga ha kaba pynkreh ban nguh ban dem ia me

Dei mame uba tan ia ka pyrda jong ka miet ha ki
armat ba la thait jong ka sngi, ban pynthymmai ia ka
jingiohi jong ka da ka jingkmen kaba tyrsaiang mynstep

XXVI

U la wan bad u la shong hajan jong nga, hynrei nga khlem kyndit Ka jingiothiah iap au kaba kat kato, Oh ka jingshempap jong nga!

U la wan haba ka miet ka dang jai jai ; u la bat ia la ka duitara ha ki kti jong u bad ki jingphohsniw jong nga ki shu iai bud tara ia ki sur jong ka.

A dur lanot ! Balei nga shu duh ei ia ki miet jong nga ? Ah, Balei ba ngan shu duh ei ia ka durkhamat jong u aba ka jingpyrsad mynsiem jong u ka ktah ia ka jingiothiah jong nga ?

XXVII

Ka jingshai, oh shano ka don ka jingshai ? tbeh ia ka na ka ding bameh jong ka jingthrang

Ka don ka sharak hynrei ka bym ju don ia ki phylliah ding ba meh-kata kader ka nusib jong pha, ko dohnud jong nga ? Ah, Ka jingiap ka ia dei dur eh bad pha!

Ka jingduk khai ka tied ha ka jingkhong jong pha, bad ka khubor jong ka ka long ba u kynrad jong pha u dang peit ngor bad u khot ia pha sha ka jingiakynduh teid ha ka jingdum jong ka miet

Ka suinbneng ka kah dum da ki lyoh bad u slap um rang shuh Ngam tip shuh kaei kane kaba pyinkhib ia nga - ngam tip ia ka jingmut jong ka

Ka jingkhlek khlek bakynsan jong ka lelieh ka tan ia nga sha ki ahor badum ka jingiohi jong nga bad ka dohnud jong nga ka tare ia ka lynti shaei ba ki sur jong ka miet ki khot ia nga

Ka jingshai ! Oh shano ka don ka jingshai ? tbeh ia ka na ka ding bameh jong ka jingthrang U pyrthat u u kynrain bad ka lyer ka paswut ka lynnai lyigba ka jingthylli Ka miet ka dum kum u maw uba jong Wat shah ba ki kynta kin sui iai ha ka jingdum. Tbeh ia ka sharak ka jingteid da ka jingim jong Mo

XXVIII

Ka jingehrang ki diengpynk'ang, hynrei ka dohnud
jong nga ka pang haba nga pyrshang ban bthat ia kita

Nga kwah tang ka jinglailuid hynrei ban kyrmen ia
ka nga sngewiehrain

Nga tip thikna ba ki spah bym kot dor ki don ha
Me bad ba me long U lok baieid eh jong nga, hynrei
ngam don dohnud ban sar khuid ia ki rongphong bakynjit
kynjat kiba dap ha ka kamra jong nga

Ka jainsop kaba sop ia nga, ka long u pumpum bad
ka jingiap, nga isih ia ka, hynrei nga kdup ia ka da ka
jingieid

Ki ram jong nga ki jylier ki jingtlot jong nga ki
palat, ka jinglehrain ka khia bad nga buhrich, hynrei haba
nga wan kyli na ka bynta ka jingbha jong nga, nga kyuh
da ka jingtieng, ioh ki jingduwai jong nga ki seisoh noh

XXIX

Uta ha uba nga la thep ia ka kyrteing jong nga
u iam ha kine ki mamra Nga dang ia bunkam ha
kaba ter ia kane ka kynroh baroh sawdong, bad katba
ka kynroh ka la nang jrong ka nang kot sha ki sunbneng
nan ka sngi, nga duh noh ia ka jingiohi ka jinglong
bashisha la jong ha ka syrngiew badum jong ka

Nga sngewsarong ia kine ki kynroh bajrong bad nga
la subor bha ia ka da ka dewbyrtha bad da u shyiap ioh
kum sah thiew ha kane kyrteing, bad ha kine ki jingumar
ba nga phikir nga duh noh ia ka jingiohi ka jinglong
bashisha jong nga

XXX

Nga la wan marwei ha ka lynti ba ngan iakynduh,
Hynrei dei mano mo ba shu bud ryngkhi ia nga ha ka
jingdum bajarjar ?

Nga kiar sha shiliang ban lait na u, hynrei ngam lait na u

U la pynkiew ia u pumpum na ka khyndew da ka ngam jong u u nang pyneh ia man la ki kyntien kiba nga nga kum kren

Uta u dei u Manga hi, uba shidana, ko Trai, um tip ia ka rain ia ka rem hynrei nga lehrain ban wan hakhmat jong me lang bad u

XXXI

"Ko koidi, iathuh ia nga, mano ba la teh la khum na Me?", "Dei u kynrad jong nga," la jubab u koidi.

"Nga nang pyrkhath ba ngan lah ban jop ia ka pyrthet baroh da ka spah badjka bor, bad nga la lum kynsnew ha ki ung thiar jong nga ia ka pisa kaba dei ka jong u Syiem jong nga Haba ka jings-mthiah ka la shoh ia nga, nga la dem ha ka jynthiah kaba long na ka bynta u Trai jong nga, bad ynda nga la peitmat nga la shem ba nga la long u koidi ka ung thiar spah jong nga"

"Ko koidi iathuh ia nga, dei mano ba la wanrah ia kine ki nar ki bili ba jwat bym lah ban bthai?"

"Dei ma nga" la ong u koidi, "Uba la teh lakam alade da kaba suki jai Nga la pyrkhath ba ka bor bah jong nga kan khum koidi ia ka pyrthet bad katba manna pat alade ngan la thuid khlem don ha pynthut. Kumta miet sngi nga la lai trai ba ki shlem ban shna ia ki kynri da ka ding kaba rhem bad ki jingied kiba jubor Haba khatduh khatwai nga la dep ia ka jingtrei bad haba nga la dep bteng ia ki syrdoh kynri haduh bym don ba lah shuh ban bthai, nga la shem ba ki la teh skhem ia nga pynban"

XXXII

Da ki lad baroh ki la pyrshang ban bat skhem ia nga, kito kiba iei ia nga ha kane ka pyrthei hynrei ka long markhongpong da ka jingieid jong Me kaba kham khraw shuh shuh ban ia ka jong ki, bad Me ieh lailuid ia nga

Ioh nga klet ia ki kim juh iehnoh ia nga marwei Hynrei kawei ka ngi ka nang ia tuid hadien kawei pat bad ngam ioh ia Me

Lada ngam khot ia Me ha ki jingduwai jong nga lada ngam ksoh ia Me ha ka dohnud jong nga, ka jingieid jong Me ia nga ka nang ia ap kmang ia ka jingieid jong nga

XXXIII

Haba ka dangshai ki la wan sha ka ung jong nga bad ki la ong, "Ngi kwah tang iwei i kamra iba rit tam eh hangie"

Ki la ong, "Ngin sa iarap ia phi ha kaba nguh ba dem ia u Blei jong phi bad ngin pdiang hun tang ia ka jingieid kaba dei ka bhah jong ngi", bad nangta ki la ia shong ha kyndong bad ki la ngap jar da ka jingshida

Hynrei ha ka jingdum jong ka miet nga shem ba ki la rung ibein sha ka duwan bakyltang jong nga da kaba khlain bad kaba khlem akor ki la knich da ka jinglalot bapoh ia ki jingtyrwa kha na ka duwan jong u Blei

XXXIV

To shah ba tang khyndiat kaba dei ka jong nga kan sah, ha kaba ngan lah ban nam ia Me u jong nga baroh,

To shah ba tang khyndiat na ka jingmon jong nga kan sah ha kaba ngan lah ban ngew ia Me ha ki liang jong nga baroh, bad ba ngan wan sha Me ha kiei kiei baroh bad ban tyrwa ha Me ia ka jingieid jong nga man ha khyllipmat.

To shah ba tang khyndiat na ki nar ki bili jong nga
 nga kin sah, ha kaba ngan shah teh shah khum ha ka
 jingmon jong Me bad ki jingthmu jong Me kin urlong ha
 ka jingim jong nga - bad kata ka long u kynjri ka jingied
 jong Me

XXXV

Haei ba ka jingmut jingpyrkhat kam don jingtieng
 jingsmiej bad ka khlieh ka lah ban ieng kynjreng ,

Haei ba ka jingnang jingtip ka laitluid,

Haei ba ka pyrthei kam shah pynpait pynpra lyngkhot
 lyngkhai da ki kynroh bakhim shimet,

Haei ba ki ktien ki mih na ka tyllong jong ka jing-
 sh'sha

Haei ba ki jingiat pyrshang ba khlem thait kin kner
 ia la ki kti sha ka jingjanai,

Haei ba ki wahduid basngur jong ka jingmut jingpyr-
 khat kin ym jah lynti noh ha ki ri shyiap barkhiang jong ki
 jingmlien basniew,

Haei ba ka jingmut jingpyrkhat ka shah ialam ha Me
 sha ka jingpyrkhat bad ka jingkam kaba nang iar sa iar-

Sha kata ka bneng jong ka jinglaitleuid, ko Pa jong
 nga, shah ba ka Ri jong nga kan peit mat

XXXVI

Kane ka long ka jingduwai jong nga, ha Me, ko Trai
 jong nga-Tied, to tied ia ka tynrai ka jingduk ha ka dohnud
 jong nga

To ai ha nga ia ka bor ba ngan lah ban tyrpeng suk
 mynsiem ia ki jingkmien - ki jingsngewsih jong nga

To ai ha nga ia ka bor ba ngan lah ban pynseisoh ia
ka jingteid jong nga ha kaba shakri

To ai ha nga ia ka bor ba ngan lah ban ym kyntait
ia ki baduk, ne ban dem ia la ki khohsiew hakhmat ka
bor jong ka jingrhah

To ai ha nga ia ka bor ba ngan lah ban kyntiew ia
ka jingmut jong nga haneng ki jingbyrtia barit ba man ka
sngi

Bad to ai ha nga ia ka bor ba ngan lah ban pyndem
ia ka bor jong nga ha ka mon jong me da ka jingteid

XXXVII

Nga nang pyrkhath ba ka jingteid lynti jong nga ka la
poi sha kaba kut haba ki bor jong nga ruh ki la sdang
duh noh ba ia ka lynti hashuwa jong nga la khangdam
khangduh ba ka ungban jingdi' ka la lut khoi' bad
ka nor ka la poi ba ngan shu shong rich tngen ha ka
jingjarjar bym don ba lah ban iohi

Hynrei nga shem ba ka mon jong Me kam tip ia u
pud ka jingkut ha Nga, bad haba ki ktien barim ki la iap
noh ha u thylliej ki sur thymmat ki thnem na ka dohnud
bad haer ba ki kpaid barim ki la duh noh ka Ri kaba
thymmat ka plie wang lang bad ki jingphylla jong ka

XXXVIII

Ba nga thrang ia Me, tang ia Me-to shah ta ka
dohnud jong nga kan iai kynud khlem kut Baroh ki
jingpyrkhat ki bapynthame ia nga, sngi bad mnet, ki long
kiba bakla bad kiba thylli naduh tyllong

Katba ka miet ka nang buhrieh ha ka jingdum ngiew
jong ka ia ka jingkyrpad kyrpon ia ka jingshai, kata wat
ha ka jingjylliew jong ka jingbymtipbriew jong nga ka
kyang pyrta - "Nga thrang ia Me, tang ia Me"

Kum ka eriong kaba dang thud ia ka jingkut jong ka ha ka jingsuk haba ka shoh pyrshah ia ka jingsuk da ka bor bah jong ka baroh kumta ruh ka jingkuhwun pyrshah jong nga ka patied pyrshah ia ka jingieid jong Me ia Me, bad hangta ruh ka jing kyang ka long, - "Nga thrang tang ia Me"

XXXIX

Haba ka dohnud ka eh nawnaw bad ka rkhiang to wan sha nga da ki umslap ka jingsynei

Haba nga la duh ia ki jingaiet ha ka jingim, to wan da ki bor ka sur jingrwai

Haba ki jingtrei bakawkaw ki pynkiew ia ki jinghylla ha ki liang jong nga baroh haba ki khang ia nga na kaba shancng, wan sha nga, ko Trai ka jingjarjar, da ka jingsuk bad ka jingjahthait jong Me

Haba ka dohnud nongkhrong jong nga ka shnong dem ha madan, ha i kyndong, pie pynpait ia ka jingkhang, ko Syiem jong nga, bad wan bad la ki khor ki khriam syiem

Haba ki jingthrang ki pynmatlah ia ka jingmut jong nga da ka umbah bad u pumpum, O Mame, u bakhuid, mame uba iai peit ngor, Wan da ka jingshai bad u pyrthat jong Me

XL

U slap u la shu kun da bun bun sngi, Ko Blei jong nga, ha ka dohnud barkhiang jong nga Ka dongdit ka i lyngkhuit sat - ym i don jingda wat tang u lyoh u bastang bad u bajem Ym i don wat tang i dak iba rit ruh ba u slap bajem u don ha pajih

Phah ia ka eriong badom jong Me, da ka jingdum jong ka jingiap, lada ka long ka moa jong Me, bad da ki jingphalang ka leihieh to pynlyngngoh ia ka suabneng na ka kawer ka dongdit sha kawer pat

Hynrei khot noh, ko Trai jong nga, khot noh ia kane
ka jingkhluet bajarjar kaba taplup, kaba jaijai bad kaba
pynshitom, kaba thang ia ka Johnud da ka jingsngewduh
jingkyrmen kaba tasam

To shah ba u lyoh ki jingatei un dem na la ki jong
ki khet kum ki khmat bakyrsoi ummat jong ka kmie ha
ka sngi ba u kpa u ingkhong khait

XLI

Haet me ieng hadien jong ki baroh to Bueid jong
nga ba me da buhrich ialade ha ki syrngiew badum? Ki
khyntiat ia me bad ki iaid lait na me ha ka surok kaba
pumpum khlem kheiñ snep ia Me Ngï la ap hangne
da ki kynta kiba jrem, da kaba phriang ia ki jingtyrwa
jong nga hakhmat jong Me, katba ki nongwan nongleit
kiba iatud na jan ki nang ia shim ia ki syntiew jong na,
uwei pa uwei, haduh ba ka shang jong nga ki la jan thylli

Ka por step ka la leit, bad ka nohrhai sngi Ha
ki syrngiew jong ka janmuet ki khmat jong nga ki sdang
ban tlor da ka jingshohsamthiah Ki briew kiba ia leit
phai sha iing ki la ia peit ia nga bad ki la phuhsamrkhie
b d ka la pyn dap ia nga da ka jingsngewlehrañ Nga
shong kum ka nongkhong kaba kah ia la ki khmat da
ja ki jong ka jympien, bad haba ki kylli ia nga, nga kwah
aiu nga la pyndem ia la ki khmat bad ngam shym la
jubab ia ki

Oh, kumno keiñ, ngan lah ban ong ia ki ba nga dang
ap ia Me bad ba Me la kular ban wan Kumno ngan ym
lehrain ban ong ba nga don tang kane ka jingdukkhai
kum ka jingtyrwa pisa ka nongleit kurim Ah Nga kdup
ia kane ka jingsngewsarong ha ki khulpi ka dohnnd jong
nga

Nga shong ha u phlang bad nga ingoh ia ka suinhneng
bad nga phohsniew shaphang ka jingphieng ka jingpoi
kynsan jong Me - baroh ki sharak ki shai thaba, bad ki

lama ksiar ki kaweh ha ka kali thma jong Me, bad kito kiba ieng harud jong ka surok ki la ang lyngngoh, haba ki iohi ia Me ba me hiar na la ka jaka shong bad ba me kyntiew ia nga na u pumpum bad ba me pynshong mersyndah bad me ia kane ka thei uongkhong, kaba dang kyih da ka jinglehrain bad ka jingsngewsarong Kum u jyrni ha ka 'erpynggad jong ka lyur

Hynrei ka por ka la nang iaid bad ngam pat iohsngew ia ka jingkhynwin ki kali thma jong me la don bun kynhun ki ba iaid nakhmat jong nga da kaba hylla da kaba pyrtia da ki sur jingkmien. Hato dei tang mame uba ieng ha ki syrngiew ha ka jingjarjar hadien jong ki baroh ? bad nga long tang mangi kaba ap bad kaba iam bad kaba ngewsh da ka jingangnud kaba lehnohei ?

XLII

Dangstep la pastiw ba ngi dei ban ia leit da ka lieng, ung mame bad ma nga bad ya ym don mano mano ban tip shaphang kane ka jingleit jalkum jong ngi ka bym don ri bad ka bym don jingkut

Ha kata ka duriaw ka bym don pud, ha ka jigphuh samrkhie bajajai bad ba pynshahshkor jong me, ki jingrwa jong nga ki la nang shlei ha ki sir kynud bathiang kum ki dew balaitluid, balaitluid na ki 'saiteh 'saikhum jong ki kien ki thylliej

Hato ka poi kam nat poi ? Hato dang don ki jingtre kiba ngi dang dei ban pyndep ? Hakhmih, ka premmie ka li wan noh hapoh ki rud duriaw bad ha ka jingtlor ka jingshai, ki sim duriaw ki ia her noh sha la ki skum

Mano ba tip lano ki kynri kin lait noh bad ka lieng kum ki kjet sngi bakhaideh jong ka premmiet kin jah "ngai noh sha ka miet?

XLIII

Ka sngi ka la wan haba nga khlem long uba la khreh ban pdiang ia Me Bad haba Me rung sha ka dohnud jong nga kum uwei na ki riew paidbah, uba ngam ithuh, u Syiem jong nga, me la shon ia ka muhor jong ka jinglong bymjukut ha ki bun ki khyllipmat jong ka jingim jong nga

Bad mynta ka sngi, haba nga la shu kum iohi liak ia ki jingsoi jong Me, nga shem ba ki la shu thiah lyngkrang khlem pynbeit, ha u pumpurn uba ka milai lang bad ki jingkmén bad ki jingsngcwsh jong ki sngi kiba la klet

Me khlem phai dien noh da kaba kheifi beifi ia ka jinglong khynnah jong nga haba nga ialehkaí ha khvndew, bad ki jingjam kiba nga la iohsngcw ha ka kamra ialehkaí jong nga, ki dang íai sawa na uwei u khlui sha uwei pat

XLIV

Kane ka long ka jingkmén jong nga, kumta ban ap bad ban peit ha ki lynti rit haei ba ka syrngcw ka befi ia ka jingshai bad u slap uba wan ha ka por lyur

U Nongrahkhubor, da ki kvrwoh na ki bneng kiba ym ju tin koit ki khuble' ia nga bad ki íaid stet ha la ka lynti Ka dohnud jong nga ka kmen hapoh, bad ka jingring mynsiem ia ka lyer kaba íaid lyngba ka long kaba íwbih

Naduh dangstep phyrngab haduh ynda miet nga shong hangne hakhmat ka jingkhang jong nga, bad nga tip kyndit kynsan, ka khyllipmat jong ka jingkmén kan sa poi haba nga sa íohi

Haduh kata ka por nga phuhsamrkhue bad nga shu rwaí marwei marwei Haduh kata ka por ka lyer ka dap da ki ator jong ka jingkular.

XLV

Hato phim iohsngew ia ki jingjam ba jarjar jong U ? u wan, u wan, u iai wan

Man ka khyllipmat bad man ka ryta man ka sngi bad man ka miet u wan, u wan, u iai wan

Bun ki jingrwai nga la rwai ha ki jinglong bapher ka jabieng jong nga hynrei baroh ki sur ki iai pynbna, 'U wan, u wan u iai wan'

Ha ki sngi bisieng iwbiu jong u nai laiong bashit sngi, tyngba ki lynti iaid khlaw, u wan, u wan, u iai wan

Ha ki miet baiong ngit jong u Naitung ha ki kali thma bakynjrai jong ki lyoh, u wan u wan, u iai wan

Ha kawei ka jingsngewsih hadien kawei pat, dei ki jingjam jong u kiba shon ha ka dohnud jong nga bad dei ka jingktah bakordor jong ki kiat jong u kaba pynlong ia ka jingkmen jong nga ban tyngshaiu

XLVI

Ngam tip na lano ma ka jingjingai ba me iai wan kham shajan shuh shuh ban iakynduh bad nga Ka sngi bad ki khlur jong me kin ym lah ban pynrieu ia me na nga shu junom

Ha bun ki step bad ki janmiet, nga la iohsngew ia ki dienjat jong me bad u noigrah khubor jong me u la wan iurg sha ka dohnud jong nga ban khot ia nga da ka jingjarjar

Ngam tip balei mynta ka sngi ka jingim jong nga ka shu kyndeh sah bad ka jingsngewkmen ba palat hiam ka iaid lyngba ka dohnud jong nga.

Ka long kumba ka por ka la poi ba yn pynkut noh ia ka jingtrei jong nga bad nga sngew ha ka lyer ia ki ator bajem jong ka jingiadonlang bathiang jong Me

XLVII

Ka miet ka la jan kut ha kaba ap ia u khlem phoida
 Nga tieng ioh u shu poi kynsan ha ka por step ha ka
 jingkhong jong nga haba nga la kum leit khmat da ka
 jingthait Ko Paralok, plie wang ia ki jingkhong ha u
 -wat khong ia u

Lada ki sur ka jingjam jong u kin ym pynkyndit
 thiah ia nga, wat pyrshang ban pynkyndit ia nga, nga
 duwai Ngam kwah ba phin pynkyndit thiah ia nga da ka
 kynhun rwai ba lamwir jong ki sim ne da ka jingkinwin
 ka lyer ha ka jinglehkmien ka jingshai mynstep To shah
 ia nga ba ngan thiah khlem don ba pynthut wat lada u
 kynrad jong nga un wan kynsan kynsan sha ka jingkhong
 jong nga

Ah, ko jingthiah ko jingthiah bakordor, kaba ap tang
 ia ka jingjah noh ka jingktah jong u Ah, ki khmat ba la
 khapbrip jong nga kiban plie tang ha ka jingshai jong ka
 jingphuhsamrkhie jong u haba u tieng hakmat jong nga
 kum ki jingphohsniew kaba khie rasong na ka jingdum
 jong ka jingiohthiah

Shah ba un wanpaw hakmat jong nga kum uba nyng-
 kong na ki jingshai bad ki jinglong baroh Ka jingkmien
 kaba nyngkong duh ia ka mynsiem ba la khie thiah jong
 nga, to ai ba kan wan lyngba ka jingingoh u Bad to ai
 ba ka jingleit phai sha ka lade kan long ka jingleit phai
 best sha U

XLVIII

Ka duraw step jong ka jingjarjar ka la pra sha ka
 jingkyndit rwai jong ki sim ki doh, bad ki syntiew ki
 skud baroh ki kmien harud ki surok, bad ka spah ki ksar
 ka la saphrang lyngba ki lyoh kaiba ngi dang iaid bunkam
 ha la ka lynti khlem buh jingmut ia ki

Ngai khlem rwai ia ki jingrwai kmien ne tem sur, nga
 khlem leit sha ka nongrit ban iapein, nga khlem kren wat
 shikyntien ruh ne phuhsamrkhie, nga khlem pynslem ha

la ka lynti iaid Ngi la pynstet ia ki jingkam jong ngi
katba ka por ka nang march stet.

Ka sngi ka la kiew sha ka pdeng sunbneng bad ki
paro ki nang ud ha ki syrngiew Ki sla dieng na la tlor ki
nang shad samtawi ha ka lyer bakhluit jong ka kiewsngi,
U khynnah ap blang u shohsamthiah bad phohsniew ha ka
syrngiew jong u diengbab, bad nga, nga lyngngent ialade
hajan ka um bad nga jyrtieng pynjahthait ia ka met jong
nga ha u phlang

Ki lok jong nga ki ia rkhe bein ia nga ? ki pynch la
ki khlieh bad ki march shaphrang , kim ju phai dien shuh
ne shongthait , ki jah noh ha ka jingngum bymiohi Ki
la iaid lyngba ia bun tyli ki dewlangni bad ki lumrit,
bad ki la iaid iyangba ki ri baphylla bad bajngai Ka burom
baroh sha phi, u trai bashlur jong ka lynti iaid bymju-
kut ' Ka jinglehrain bad ka jingshabein shahkhoh ka la
thar ia nga ba ngan ieng noh, hynrei ngam shem ia kata
ka jingkwah nalade bi Nga la aiti noh ialade kum uba la
jah da ka jingpynpoh kaba kmen - ha syrngiew jong ka
jingkmen kaba ngut nget

Ka jingthiah thait jong ka sngi kaba la suh itynnat
sawdong da ka jingjyrngam ka la saphred suki jai ha ka
dohnud jong nga Nga la klet ia ka daw baler ba nga la
m h ban leit jingleit, bad nga la aiti ia la ka jong ka
jingmut jingpyrkhat khlem don jingialeh pyrshah sha ki
bor ka syrngiew bad ki jingrwai

Khatduh iawai, ynda nga la kyndit na ka jingiohthiah
jong nga bad haba nga la plied ia ki khmat, nga la iohi ia
Me ba me ieng hajan jong nga, me pynshlei ia ka jing-
iohthiah jong nga da ka jingphuhsamrkhe jong Me
Kumno ba nga la tieng ba ka lynti iaid kan long kaba
thait bad kaba jlan, bad ka jingialeh ban poi sha Me ka
long kaba eh

XLIX

Me la hiar na la ka khet bad me la ieng ha khmat ka
tyngkong ka ungtrep jong nga.

Nga dang rwa: tang marwei bi ba i kyndong bad ki sur jong nga ki la poi sha ki tyndong shkor jong Me Me la hiar bad me la ieng hakmat ka tyngkong ka lingtrep jong nga

Don bun ngut ki ba la tbit bha ha ka mynshem jong Me, bad ia ki jingrwa: la rwa: ha baroh ki kynta Hynrei ka sur bashida jong une u bym pat tbit satia ka la ktah ia ka jingieid jong Me Kawei ka jingkyang kaba ia milai lang bad ki sur rwa: bakhraw jong ka pyrthei bad da u syntiew kum ka bainong Me wan hiar bad Me sangch ha khmat ka tyngkong jong ka lingtrep jong nga

L

Nga la iaid khrong na kawei ka tyngkong sha kawei pat ha ka lynti jong ka nongrit haba ka kali thma jong Me ka la paw ha jngai kum ka jingphohsniew bakhraw bad nga la lyngngoh ngain uei une u Syiem jong ki syiem !

Ka jingkyrmen jong nga ka la kiew skong bad nga la kum pyrkhaw weibriew ba katto ki sngi jong ka kupar kad ki la kut, bad nga la ieng ap ban ioh ia ki jingai isynet khlem pan bad ia ka spah ka phew kaba yn sa bret ha ki liang baroh jong ka lynti

Ka kali thma ka la sangch haei ba nga ieng Ka jingpeit jong Me ka la dei ia nga bad Me la hiar da ka jingphuhsamrkhie Nga la sngew ba ka bok bakhraw jong ka jingim jong nga ka la poi khatduh khatwai Hynrei, kyndit kynsan me la pyiar ia la ka kti kamon bad me la ong, 'Phi don aui ban ai ia nga ?'

Ah Ka biria syiem aui ban pyiar ia la ka ksangk: wan khrong na u nongkhrong! Nga la kulmar thlim bad nga la ieng khlem nang shuh ban pyrkhaw nangta na ka pla kynsit jong nga, nga la sei ia iwei i symboh kew barit bad nga la ai ia u

Hynrei katno ka jingsngewlyngoh jong nga haba ynda ka sngi ka la kut, haba nga la pynsuda ia ka pla kynsit ha.

ma'dan nga la shem ia iwei : lyngkhot ksiar barit hapdeng
kat uta u jingioh isynei Nga la iam kthang bad nga la
habe - lada nga la don tang ka mynsiem ban aikut ielade
ia me

LI

Ka miet ka la dum Ki jingtrei jong ngi ki la dep Ng
nang tharai ba u nongwan sngewbha bakhatduh u la poi na
ki bynta ka miet bad ia ki jingkhambah jong ka nongrit la
khatgiut Tang khyndiat ngut kiba ong ba u syiem un
dang poi Ng la ia rkhie bad ngi la ia ong 'Em, ka bym
lah, ban long !'

Sagew kumba don ki jingried ha ka jingkhambah bad ngi
ia ong ba ymdei mano mago, hynrei tang ka lyer. Ng
la pynlip noh ia ki sharak bad ngi dem ban thiah Tang
khyndiat ngut eh kiba ong, 'Dei u sangot', ngi la ia
rkhie bad ngi la ia ong, 'Em, ka lah ban long tang ka
lyer

Ka la poi sa ka sur ha ka por shifeng synnia Ha ka
jingsamthiah ngi la tharai ba dei u pyrthat na jngai Ka
pyrthei ka khyinniuh, ki kynroh ki khib bad ka la pynthui
ia ngi baroh kiba ioh thiah Tang khyndiat ngut kiba ong
ba dei ka jingsawa jong ki shaka. Ng la shu ia ong
samthiah 'Em, ka dei tang ka jingbyrthen jong ki lyoh'.

Ka miet ka dang iong synnia ha ba ki ksing ki la riew.
Ka sur ka la pyrta, "Khie thiah kloi ! wat pynslem!" ngi
la ia twad ia la ki dohnud kiba tied duk duk bad ngi
la kynuh da ka jingtieng Don kiba ong, 'Hakhmih, katei
ka lama jong u Syiem !' ngi la ia ieng joit bad ngi la ia
pyrta, 'Ym don por shuh ba agin pynsyrrwa !'

U syiem u la wan - hynrei haei ki sharak, haei ki
pansngist syntrew ? haei ka khet ba un shong ? wow ka
jinglehraifi ! wow, ka jinglehraim shirynieng ! Haei ka
mynshem ? ki jingpynitynnat ? don kiba la ong, 'Ym myn-
toi, ka iamrem ! pdiang burom ia u da ki kti kiba suda,
islam ia u sha ki kamra jong phi kiba thylli !'

Plie wang ia ki jingkhang, pynsawa ia ki baje sbai'
 Ha ka miet basynhia u syiem u la poi sha ka iing jong
 ngi kaba dum bad kaba ym shym la khreh U pyrthat
 u kyrhuh ha sahut Ka jingdum ka kyruh da ka leilieh.
 Sei ia ka lynkhot shylliah ba la jot jong phi bad siang ia
 ka ha ka phyllaw Lang bad ka 'eriong erngit u la wan
 kyndit kynsan u Syiem jong ngi ha ka miet kaba triem

LII

Nga la pyrkhath ba nga dei ban pan na Me - hynrei
 ngam sngewnud - U Kpieng - tiengkulab uba me deng ha
 ka ryndang jong Me Kumta, nga la ap ia ka step,
 haba men sa leit noh ba ngan sa shem ia ki lynkhot
 lyngkhai ha ka jingthiah jong Me, bad kum u nongkhong
 nga la wad ha ka step phyrngab ia iwei ar tylli ki dop
 syntiew kiba men kum pynhap

Ah, kaci kaba nga la shem? Ka dak jingieid aui ba
 me la ieh? Ymdei u syntiew, ym dei ki musla, ym dei u
 bilor ki um iwbih Dei ka waitlam bakhrav jong Me,
 kaba phyrnai kum ka ding kaba khia kum u pyrthat Ki
 kiat ngi jong ka step ki la wan lyngba ka jingkhangit bad
 ki saphriang ialade ha ka jynthiah jong Me Ka sim ka
 por step ka pah bad ka kylii, 'Ko kong, phi don aui? Em,
 ym dei u syntiew, ym dei ki musla, ym dei u bilor ki um
 iwbih - dei ka waitlam batriem jong Me

Nga shong bad nga pyrkhath ha ka jinglyngngoh, ka
 jingai sngewbha aui kane ka jong Me Ngam shem jaka
 ban buhrich ia ka Nga da sngewlehran ban kieng ia ka,
 u briew uba tlott kum ma nga bad ka pynmong ia nga haba
 nga kdup iei ia ka ha la ka shadem. Hynrei nga dei ban
 lai shah ha ka dohnud jong nga ia kane ka burom jong
 ka jingshitom - ka jingaisngewbha jong Me

Naduh mynta yn ym don shuh ka jingtieng ha kane
 ka pyrthet na ka bynta jong nga bad men sa long uba jop
 ha ki jingakob jong nga baroh Me la ieh ia ka jingiap
 kum u paralok jong nga bad ngan sa pynphong pansagiat
 ia ka da ka jingim jong nga Ka waitlam jong me ka don

bad nga ban pom tukra ia ki kynri mraw jong nga, bad- ym
ym don jingtieng shuh ia nga ha kane ka pyrthei

Naduh mynta nga iehnob ia ki khusnam bym ler
baroh Ko Trai ka dohnud jong nga yn ym don shuh na
ka bynta jong nga ka jingap bad ka jingiam ha ka kyndong,
yn ym don shuh ka jingleh jylied ha ka akor jong nga.
Me la ai ha nga ia ka waitlam jong Me kum ka jingpyn-
riam pynbeit Ym don shuh ki jingpynipuh khuabynriew
na ka bynta jong nga.

LIII

Ka itynnat ka ksangkti jong Me kaba dap da ki khlur
bad da ki mawlynnai babun jait Hynrei kaba kham
itynnat ia nga ka long ka waitlam jong me bad ki jingkhun
jong ka kum ka leiheb kaba ia dei dur bad ki thapmiang
bapyar jong ka sim bakytang jong u Vishnu kaba
kyntiap ha ka jingshai ba saw dom jong ka sep sngi

Ka khynniuh kum ka jubab ba khatduh jong ka ungim
ua ka jingpang kordit ba kan shah dkhat noh ha ka jingiap,
ka phyrnai kum ka phylliah ding basotti kaba bam duh
a ki jingsngew pyrthei da kawei ka jingtied ba triem

Ka itynnat ka ksangkti jong Me kaba dap da ki khlur
bad da ki maw kordor babun jait, Hynrei ka Waitlam
jong Me, ko Trai jong u pyrthat, ka la wanlam ia ka
jingiphieng kaba janai, kaba i tieng ban peit ne ban shu
pyrkhat

LIV

Ngam pan eiei na Me, ngam kynnoh ia ka kyrtong
jong nga ha ki shkor jong Me Haba me ieng ban leit nga
la ieng jarjar, nga la don marwei ha ka kyndong jong ka
pung bashat syrngiew u diengbah, haba ki kynthei ki la ia
teit phei noh sha la ki ting da kaba kit ia la ki khra khyn-
dew babthuh kiba shlei da ka um haduh rymmiang Ki
la khot ia nga bad ki la pyrta Wan bad ngi, ka step ka
la nang tuid sha ka pdeng sngi' Hyarei nga dang
qynbyrnga ialade shpor haddeng ki jingkhulai ba ngai.

Ngam lohngew ia ki jingjam jong Me katba me wan Ki khmat jong Me ki sngewsih haba ki sbat ha nga, ka sur jong Me ka sngewthait-sngewjrem katba Me kren da ka sur kaba jem-“Ah, Nga dei u nongleit lynti bashang” Nga la kyndit kynsan na ka jingphohsniew jong nga bad nga la theh ia ka um na u khra jorg nga ha ki lhoh kti ba la synrop lang jong Me Ki sla dieng ki khieh ha neng khieh, ka Titpu ka rwai na ka jingdum bym lah ban iohi bad ki ator jong ki tiuw babla ki sieng iwbihi na ka khongdong lynti

Nga la jeng khlem lait kren shuh da ka jinglehratu haba me la kyli ia ka kyrteug jong nga Dashisha, nga la leh au ia me khnang ba men lah ban buh jingkyrmaw ia nga? Hynrei ka jingkyrmaw ba nga la lah ban ai um ia Me ban pyntgen ia ka jingthynrang jong Me kan lai sah sah ha ka dohnud jong nga, bad kan lai plie wang ia ka ha ka jingthiang Ka por step ka la nang dier ch ki sim ki deh ki jarwai da ki sur bajrem, ki sla neem ki khieh haneng khieh bad nga shong bad pyrkhat sa pyrkhat,

LV

Ka jingjrem ka don ha ka dohnud jong Me bad ka, jingbiej thiah ka paw ha ki khmat jong Me

Hato ka ktien kam pat poi sha Me ba u syntiew u dang synshar iphieng hpdeng ki shiah? Khie joit, a khie joit! wat shah ba ka por kan shu bujai ei ha ka jingbymiier

Ha ka bakut ka lynti babun shiah, ha ka ri ka jingkyrmaw sotti, u lok jong nga u shu shong tang marwei bi. Wat shukor ia u Khie joit! oh khie joit!

Yn jia au lada ka sunbneng kan kyndeh bad kan khynniuh da ka jingtyrba ka shiteng engi-yn jia au lada u shiwap uba tyrba un pyiar ia la ka jainkup jong ka jing-siang-

Hato ymdon jingkmien ha ka jingjyliew ka dohnud jong Me? Ha man la ki jingjam jong Me, hato ka duitara

jong ka surok kan ym sei ia ki sur-thiang jong ka jiangpang
ka jingshitom ?

LVI

Kumta ka long haba ka jingkmén jong Me ha nga ka
dap mam Kumta ka long haba me wan hiar sha nga O
Mame u Trai jong ki bneng baroh hanguo kan don ka
jingieid jong Me lada ymdei ia nga ?

Me la shim ia nga kum uwei na ki nongiatrei lang jong
Me ha kane ka spah ka phew Ha ka dohnud jong nga
ka don ka jingialeh kmen ka bymjukut Ha ka jingim
jong nga ka mon jong Me ka ia i wan dur.

Bad na ka bynta kane, Mame uba long u Syiem ki
syiem me la riam ialade da ka jingiphieng ban pynshobbiej
ia ka dohnud jong nga Bad ha kane, ka jingieid jong Me
ka dub nob ialade ha ka jingieid ia u baieid jong Me, bad
hangta la tohi ia me ha ka jingiatylli bajanaí jong ki arngut.

LVII

Ko Jingshai, ka jingshai jong nga, ka jingshai kaba
pyndap ia ka pyrthei, ka jingshai kaba dohieid ia ki khmat,
Ka jingshai kaba pyntiang ia ka dohnud

Ah, ki jingshai ki shat, ko baieid jong nga, hapdeng
ka jingim jong nga, ka jingshai ka shoh, ko baieid jong
nga, ia ki ksai ka jingrwai ka jingieid jong nga, ka sahat
bneng ka plie, ka lyer ka mareh kulmar, ka jingrkhia
ka sam lyngba ia ka pyrthei

Ki thapbalieh ki siang ia la ki lama ha ka duraw jong
ka jingshai U tiwllili bad u jasmin ki nang kyntiew
shaneng ha sla jong ki dew ka jingshai

Ka jingshai ka pra sha ka ksar ha man ia u lyoh, ko
baieid jong nga, bad ka pynsaphrang ia ki manik babun
byllai.

Ka jingiwbihi ka phriang na uwei u sla sha uwei pat, ko Baieid jong nga, bad ka jingkmén ka bym lah thew lah woh. Ka wah na bneng ka la pynggam ia ki rudwah jong ka bad ka jingshlei ka jingkmén ka poi sha jngai.

LVIII

To ai ba baroh ki bor jong ka jingkmén kin ia mir lang ha ka jingrwai bakhatduh jong nga - ka jingkmén kaba pynlong ia ka pyrthei ban tuid jubor halor ki phiang, ka jingkmén kaban pynlong ia ki kha - synrap ka jingim bad ka jingiap ka jingshad kmen halor ka pyrthei baiar, ka jingkmén kaba sar lang bad ka eriong erngit, kaba pynkbihi bad kaba kyrsiew ia ki jingim baroh da ka jingrkhié, ka jingkmén kaba shu shong khlem khiih bad ki ummat ha u tiwepadma basaw ba la plie wang da ka jingshitem, bad ka jingkmén kaba bret ia kiei kiei baroh kiba ka don ha u pumpum bad ka bym tip wat tang iwei ruh i kyntien.

LIX

Hooiid, nga tip, kane kam dei kaei kaei hynrei tang ka Jingieid jong Me. Ko baieid jong ka dohnud jong nga - Kane ka jingshai thaba kaba shat hapoh ki sla dieng kine ki lyoh ba jaipdeh kiba tuid lyngba ka suinbneng kane ka lyer pyngngad kaba beh kaba ieh ia ka jingpyngngad jong ka ha ka shyllang mat jong nga.

Ka jingshai jong ka step ka la pyndap ia ki khmat jong nga - Kane ka long ka khubor jong me ia ka dohnud jong nga. Ka khmat jong me ka dem na sha neng ki khmat jong me ki peit ia ki khmat jong nga, bad ka dohnud jong nga ka ioh ktah ia ki kjat jong Me.

LX

Ha ka rud dariaw jong ki pyrthei bymjukut ki khynnab ki iakynduh. Ka sahit bneng bymkut kam khiih haneng khlieh bad ka um ka bym shongthait ka nang khiih nang ksar. Ha ka rud dariaw jong ki pyrthei bymjukut ki khynnab ki iakynduh da ki jingpyrta bad ki jingshad.

Ki s~~ta~~ ia ki iing jong ki da u shylap bad ki ialehka
da ki sbai bathyili Da ki sia dieng ba la tlor ki thaw ia la
heng jong ki bad da kaba rkhe ki pyntuid ia ki sha ka
jingjiliew baiar Ki khynnah ki don ia ki jingialehka
jong ki ha ki rud duriaw jong ki pyrthei

K m nang ban jngi, kim nang ban bret ia ki jar Ki
nongsuh khieh duriaw ba wad ia ki moin ki manik ka suh
khieh ban wad moin wad manik Ki nongkhai ki leit da
ki jhaid jong ki, katba ki khynnah ki lum ia ki mawrit bad
ki pynsaphriang biang ia ki Kim wad ia ki spah bah ba
la buhrich Kim nang ban bret ia ki jai

Ka duriaw ka khie da ka jingtaha bad ka jingthangiong
ka paw ha ka jingphuhsamrkhe ka rud duriaw Ki dew
ba iadei bad ka jingtap ki rwai ia ki jingrwai bymkit
jingmut ia ki khynnah, kum ka kmie kaba kynoi ia la i
khun Ka duriaw ka ialehka bad ki khynnah bad ka jing-
thangiong ka paw ha ki jingphuhsamrkhe ka rud duriaw.

Ha ka rud duriaw jong ki pyrthei bymjukut ki khynnah
ki iakynduh Ka ertong ertgit ka shang makia ha ka
suibneng ba khlem lynti, ki jhaid ki pait ki pra ha ki um
ki bym don nur, ka jingiap ka jngai bad ki khynnah ki
ialehka Ha ka rud duriaw jong ki pyrthei bymjukut don
ka jingialang bakhrav jong ki khynnah

LXI

Ka jingioththiah kaba khie ha ki khmat jong i khun-
lung-hato ju don mo kiba tip naei ba ka wan ? Hooi, don
ka jingong ba ka don ia ka jaka shong jong ka haei, ha ka
nongrit jong ki puri hapdeng ki syngiew jong ka khlaw ba
shu tbeh pynshai da ki niangbading, hangta ki sien artyih
ki shylluit jong ka jingtyndep Nangta ka wan ban dok ia
ki khmat jong ki khunlung.

Ka jngrkhe iawbei tiaba wan tengkhat ha ki symang
shynter jong i khunlung hapa i thah - don ba tip naei ba

la kha ia ka? Hooid, don ka jingong ba ka jingshai bablaid
blaid jong u bna! reng masi uba ktah ia ka rymmiang jong
ki lyoh ba jan jah duh ka synrai bad hingta la kha ia ka
jingphuhsamrkhie ha ka jingphohsniew jong ka step ba la
sait ki umjer - ka jingrkhie iawbei kaba wan teng khat ha
ka rymmiang shyntur jong u khunlung haba u thiah

Ka jingithiang ka jingi ieid kaba paw ha ki kti ki kjat
jong i khunlung-hato don ba tip hangno ba ki la rich slem
slem bah? Hooid, haba ka kmie ka long la samla lud ka
don hapoh ka dohnud jong ka ia ka jingieid kaba paw ha
ki kti ki kjat jong u khunlung

LXII

Haba nga wanlam ia ki jingialehka! kiba bunrong sha
phi, ko khun jong nga, nga sngewthuh balei ba don kita ki
jingialehka! rong ha ki lyoh ha ka um bad balei ba ki
syntiew ki shat ia ki rong bapher - haba nga ai ia ki
jingialehka! babun rong ha phi, ko khun jong nga

Haba nga rwai ban pynshad ia phi nga tip dashisha
balei ba don ka sur rwai ha ki sla tieng bad balei ha ki
dew ki phah ia ki sur rwai lang jong ki sha ka dohnud jong
ka pyrthei kaba ia! sngap-haba nga rwai ban pynshad ia
phi

Haba nga wan lam ia ki jingbam thiang ha ki kti
balalot jong phi nga tip balei ba don ka unithiang ha ka
khuri jong ki syntiew ki skud bad balei ba ki soh ki dap jar
jar da ka un thiang - haba nga w nlam ia ki jingbam thiang
ha ki kti balalot jong phi

Haba nga doh ia ka klimat jong phi ban pynphuhsam-
rkhie ia phi, ko baleid jong nga, Nga sngewthuh dashisha
ia ka jingmen kaba tuid na ka sahit bneng ha ka jingshai
jong ka step bad kaei kaba pyinkmen ka long kata haba ka
er pynggad jong ka lyur ka war lam sha ka met jong nga-
Haba nga doh ieid ia phi ban pynphuhsamrkhie ia phi.

LXIII

Me la pynithuh ha nga ia ki lok kiba ngam pat ju tip.
 Me la ai ha nga ki jaka shong ha ki ling ki bym dei ki jong
 nga Me la wanlam ia ka jingngai hajan bad me la
 pynlong shipara ia nga bad u mynder

Ngam sngew suk ha la ka dohnud haba nga dei ban
 iehnoh ia ka jaka shong kaba nga la ju mlien , nga klet ba
 ka don kaba rim ha kaba thymmai, bad ba hangta ruh me
 ra don lang

Lyngba ka jingkha bad ka jinglap, ha kane ka pyrthei
 ne ha kiwei, shano shano ba me ialam ia nga me dei ha
 mame, u juh, u paralok jong ka jingim bymjukut jong nga,
 uba pyniasoh ia ka dohnud jongnga bad ki syrdoh jong ka
 ingkmen sha ki bym ju tip ju bna

Haba ithuh ia Me ym don uba long mynder shuh ia
 me te ym don jingkhong ki ban khang Oh, ai ha nga ia
 kaei kaba nga duwai ba ngan ym duh ia ka jingtyrsiang
 ka jingktah jong uwei ha ka jingialehkai bad ki babun.

LXIV

Ha ki sharing jong ka wah ba lngaid hapdeng ki
 phlang bajrong nga la kylli ia ka, "Ko thei shaei phi mut
 ban rah ia ka sharak kaba phi la 'da bha da ka jainkup
 jong phi? ka ing jong nga ka dum lut khaib bad ka i kynjah-
 ai kai ha nga ia ka jingshai jong phi'" Ka la pynieng ia la
 ki khmat batong shiphang bad ka la peit ia ka dur khmat
 jong nga lyngba ka jingdum "Nga la wan sha ka wah" ka
 la ong ' Ban pynper ia ka sharak jong nga ha ka wahduid
 haba ka jingshai kan sa duh noh ha sepngi" Nga la ieng
 marwei hapdeng ki phlang bajrong bad nga la peit ia ki
 phylliah ding batieng jong ka sharak jong ka kaba shah rah
 khlem phoida sha ki dew

Ha ka jingkyjah jong ka miet nga la kylli ia ka, "Ko
 Thei, ki jingshai jong phi la pynmeh lut nangta shano phin
 leit bad ka sharak jong phi? ka ing jong nga ka dum lut

khait bad ka i kynjah-ai kai ha nga ia ka jingshai jong phi"
 Ka la pyneng ia la ki khmat kiba iong, bad ka la peit ia ka
 dur khmat jong nga shiphang da ka jingartatien, "Nga la
 wan" ka la ong khatduh khatwai, 'Ban tyrwa ierd ia ka
 sharak jong nga ha ka sahit bneng" Nga la ieng bad nga
 la jngoh ia ka jingshai jong ka ba ka shu meh kai ei ha ka
 jingdum.

Ha ka jingdum bakhlem bnai jong ka shitetng synnia.
 Nga la kylli ia ka, 'Thei kaei ka jingthrang jong phi' haba
 phi bat ia ka sharak ha ka kut shadem jong phi? Ka ing
 jong nga ka i dum lut khait bad ka i kynjah Ai kai ha nga
 ia ka jingshai jong phi" Ka la sargeh shiphang arphang,
 bad ka la pyrkhait bad ka la peit shin ia ka dur khmat jong
 nga ha ka jingdum "Nga la wanlam ia ka jingshai jong
 nga", ka la ong 'ban iasynrop lang bad ka jinglehkmien
 jong ki sharak" Nga la ieng bad nga la jngoh ia ka sharak
 rit jong ka ba ka shu jah noh hapideng ki jingshai babun

LXV

Ka jingduh balong Blei aiu me kwah, ko Blei jong nga,
 na kane ka jingshlei ka khuri jong ka jingim jong nga '

Ko myllung jong nga, hato ka long ka jingkmien jong
 Me ban iohi ia ki jingthaw jong Me lyngba i i khmat jong
 nga, bad ban ieng ha ka tyngkong jong ki shkor jong nga
 da ka jingjarjar ban sngap ia ki sur ba biang tara junom
 jong Me ?

Ka pyrthet jong Me ka thau ia ki kyntien ha ka
 jingmut ka jingpyrkhat jong nga bad ka jingkmien jong Me
 ka nang iai pynbang ia ka sur jong ki Me la ai i alade ha
 nga da ka jingieid bad nangta me sngew ia ka jingthiang
 bashutyllup jong me ha nga.

LXVI

Me ka haba ia sah ha ka jingjylliew jong ka jinglong
 jong nga, ha ka jinghyngut byrnet ka jingshai bad ka
 jingohi tiak, ma ka ka bym ju plic ia ia ka jingda ha ka

jingshai jong ka step, kan long ka jingai engewbha kaba
khatduh jong nga ia Me, ko Blei jong nga, kaba nga song
ha ka jingrwai bakhatduh jong nga

Ki ktien ki la pyrshang ban khroh ia ka hynrei ki
khlem lah ban jop, Ka jingnyinbor ka la kner ia la ki kti
sha ka hynrei khlem jingmyntoi

Nga la shang na kawei ka ri sha kawei pat da kaba
buh ia ka ha ka pdeng jong ka dohnud jong nga, bad saw-
dong jong ka, ka la san bad ka la twa ka jingheh jingsan
bad ka jingpyut ka jingim jong nga

Halor ki jingpyrkhat bad ki jingleh jong nga, ki
jingiohthiah bad ki jingphohsniew jong nga, ki syñshar
hynrei da kaba sah marwei bad pajih

Bun ngut ki briew ki la tied ha ka jingkhang jong nga
bad ki la pan ia ka, ki la phai dien da kaba duh jingkyrmen.

Ym pat don koit ha ka pyrthet u ba la iohi ia ka
markhmat bad ka lai sah ha ka jingkyñjah bamarwei da
kaba ap ia ka jingithuh jong Me

LXVII

Me long ka sunbnaeng bad me long ka skum ha kajuh
ka por

Ko bhabriew, hangtei ha ka skum ka don ka jingcid
jong Me kaba ker sawdong ia ka mynsiem da ki rong bad
ki jingiwbiñ

Tei ka wan ka step da kaba rah ia ka shang ksar ha
ka kfi kamon jong ka kum u syntiew pensngiat jong ka
jingitynnat, ban pyndeng ia ka pyrthet da ka jingjar

Bad tei, ka wan ka premmiet halor ki dewlangi
bakymah kiba la shah seh noh ha ki jingri jingdup, lyngai
ka lonti hym chym don, ka rah ka jingdiñ bapngagad jong
ka jingsuk ha u khra rongksar na ka duriaw jepngi ba
sah hait

1. Hynrei hangter, haei ba pyiar ka suiñbneng bymjukut
ia ka mynsiem ba kan ber, ka synshar ka jingshai phyrnai
kaba sada Ym don sngi ym don miet, ym don dur ym don
rong bad ym ju don ka ktien

LXVIII

Ki kjat sngi jong Me ki wan sha kane ka pyrthet jong
nga da ki ksangkti kiba pyiar bad ka ieng ha ka jingkheng
jong nga baroh shisngi bad ka rah biang sha ki kjat jong
Me ia ki lyoh kiba la pynlong da ki ummat bad da ki
jungud bad ki jingrwat jong nga

Da ka jingkmien Me la tap ia la ka shadem kstiar jong
me da ka jainkup jong u lyoh da kaba pynlong ia ki dur
bad ki rong kiba pher kiba ia kylla

Ka long kaba sting bad kaba jemjai bad kaba i jaw
ummat bad kaba dum dei namarkata balei ba Me iei ia
ka O Me ubym ju thoh bria bad uba jajai Bad kata
kan sa kah ia ka jingshai balieh itriem da ki syrngiew ba
sangsot jong ka

LXIX

Ka juh ka nur jingim kaba iaid lyngba ki thied ki jaw
jong nga miet bad sngi ka iaid lyngba ka pyrthet bad ka
shad ha ki jingtied ba la thew

1. Ka dei ka juh ka jingim kaba shad kmien lyngba u
pumpum jong ka pyrthet ba ki phlang bym lah niew bad
kaba pra ha ki jingkhuhwin bapher jong ki sla bad ki
syntiew

Ka dei ka juh ka jingim kaba khuh ha ka duriaw-
nاده dang kha ha ban da iap, ha ki dew kiba kiew bad
kiba hiar

Nga sngew ba la pynlong ia ki kti ki kjat jong nga
kiba ioh burom da ka jingktah jong kane ka pyrthet jong
ka jingim Bad ka jingsngewsarong jong nga ka long ka
jingim kaba iai-kyan lyngba ki snem kaba dang iai shad ha
ka snam jong nga ha kane ka khyllipmat.

LXX

Hato ka long palat eh ia me ba men kmen bad ki
 ingkmen jong kane ka jingtiéd? ban shah khynniat bad
 ban jah bad ban pra ha kane ka langthari ki jingkmen
 hasngewtieng ?

Baroh kiei kiei ki nang tur shaphrang, kim sangeh,
 kim phai dien, ym don bor ba lah ban pynsangeh ia ki, ki
 nang tur shaphrang

Ki nang pynbud ia kata ka sur rwai kaba khiih ka bym
 shongthait Ki aiom ki wan da kaba shad bad ki leit noh
 ki rong ki sur bad ki jingiwbihi ki nang ia theh da ki
 song bymjukut ha ka jingk nen kaba shlei kaba saphrang
 bad kaba atti noh bad kaba iap noh man ka khyllipmat. }

LXXI

Ba ngan ia pynkhrav iade bad ban pynphalang ia
 ka shai man la ki dong bad da kumta ban shat ia ki rong
 syrngiew ha ka jingthaba jong me-Kata ka dei ka maye
 jong me

Me tei ia ki kynroh ha iade hi bad me khot iade ha
 ki sur kiba laiphew skit Kane ka jingpyniakhlad iade
 na iade ka la wan longdoh ha nga

Ki sur bashlei mam ki sawa lyngba ka sahit bneng ha
 ki ummat bad ki jingphuhsamrkhié bunrong ba ngai ly
 ngai ki jingheng bad ki jingkrmen, ki dew ki kiew bad ki
 hiar arsut ki jingphohsniew ki pra bad ki tei Ha nga ka
 long ka jingrem jong me halade hi

Kane ka dur kaba me la pynieng ka dap da ki dur ba
 bun jait kiba me la airong da u brut jong me miet bad ngi
 Haidien jong ka ka don ka jaka shong jong me kaba la
 thain da ki jingmaya babun jait, kiba pynjap noh ia ki lain
 babeit baroh kiba lyngki

Ka jingitynnai ka jingbunrong jong me bad ka jong nga ka la dap mar ia ka sahit boeng Da ka sur jong me bad ka jong nga ka lyer ka khui, bad baroh ki snem bad ki ryta ki her da kaba rieh bad kaba wad ia me bad ia nga

LXXII

Dei ma U, uba long ha ka pderg duh, uba pyinkhie im biang ia nga da ki jingktah bajylhew bad ba buhrich jong u.

Dei ma U uba buh ia kane ka jingtyndep jong u he kine ki khmat bad uba tem sngewthiang da ka jingkmien ha ki tara jong ka dohnud jong nga ha ki sur bakmen baq basngewsih

Dei ma U uba thain ia kane ka nur jong ka maya ha ki rong ksiar bad rupa ki bym neh slem, ha ki rong jngum bad ki rong jyrngam kiba khmih tuh lyngba ki jingsti jong ka kjat jong u, ha ki jingktah jong u nga klet noh ialade

Ki sngi ki wan bad ki snem ki leit, bad dei ma U uba ia pyinkhih ia ka dohnud jong nga ha ki kyrteng kiba pher ha ki dur kiba pher, ha ki jinglong bapher jong ka jingkmien bad ka jingsngewsih.

LXXIII

Ka jingpyllait - kam dei na ka bynta jong nga ka jingichnab Nga sngew ia ka jingkdup Reid ka jinglailuid ha ki hajar tylli ki jingteh jong ka jingkmien

Me ia theh na ka bynta jong nga ka wain jong Me kaba bun rong bad kaba iwbi, Me pyndap ia pne u khra khyndew haduh rymmiang

Ka pyrtel jong nga kan sa pynshai ia ki spah tylli ki sharak bapher da ka phylliah diog jong. Me bad ya sa buh ia ka hakmat ka duwan jong ka tempyl jong Me

Em, nean ym khang khyrdep ia ki jingkhaw jong ki bor tipthuh jong nga Ka jingkmien ka jingiohi bad ka jingiohsngaw bad ka jingioh ktah kan sa pynpaw ia ka jingkmien jong Me

Hooid ki jingphohsniew jong nga kin sa ing ha ka jingshai jong ka jingkmien bad ki jingkwah jong nga baroh kin sa ih ha ki soh jong ka jingkmien

LXXIV

Ka sngi kam don shuh, ka syrngiew ka tap ia ka khyndew Ka la dei ka por ba ngan hiar sha ka wahduid ban pyndap ia u khiew um jong nga

Ka lyer miet ka ap da ki jingrwai basngewsih jong ka um A, ka khot ia nga sha ka jingbyrngut ka por miet Ha ka lynti rit bamarwei ym don nongleit nongwan ka lyer ka la khie, ki langthari um barit ki nang lai bun ha ka wah.

Ngam tip lada ngan dang poiing Ngam tip iano ngan sa kum iakynduh Hangtei ha ki um byjyndonong ha i lieng barit u briew uba ngam ithuh u put ia ka besli jong u.

LXXV

Ki jingai sngewbha jong Me ha ngi ki longbriew ki pyndap pynbiang ia ki jingdonkam jong ngi baroh bad ki phai biang sha Me khlem duna wat shisapit ruh

Ka wah ka don ia ki jingtrei jong ka ki ba man ka sngi bad ka mareh lyngba ki lyngkha bad ki nongrit, hynrei ki um bymjukut jong ka ki phai ban sait ia ki kjat jong Me

U syntiew u pyniwbih ia ka lyer da ki jingiwbih jong u, hynrei ka jingshakri kaba khatduh jong u ka long ban tyrwa ialade biang sha Me

Ka jingnguh Blei ia Me kam pynduk ia ka pyrthei

Na ki kyntien jong u Poit ki briew ki shim ia ki jingmut kiba pyn sngewynnai ia ki hynrei ka jingmut kaba khatduh ka phai sha Me.

LXXVI

Kawei ka sngi hadien kawei pat Ko Trai ka jngim jong nga Ngan sa ieng hakhmat markhmat bad me Da ki kti kiba khyllhap ko Trai jong ki pyrthei baron, ngan sa ieng ha khmat markhmat bad me

Hapoh ka suiñbneng bakhraw jong Me ha ka jinglong bamarwei bad ba kynjah da ka donnud kaba sngewrit ngan sa ieng hakhmat markhat bad Me

Ha kane ka pyrthei jong me kaba bunkam, kaba kyrkaw da ki jingtrei bad ki jingialeh, hapdneg ki paid ba kyrkieh ngan sa ieng hakhmat markhmat bad me

Bad haba ngan sa lah ban pyndep ia ia ki kam ha kane ka pyrthei, Ko Syiem ki syem, marwei bad khlem lait kren ngan sa ieng hakhmat markhmat bad Me

LXXVII

Nga ithuh ia Me kum u Blet jong nga bad nga ieng ha kyndong-Ngam ithuh ia Me kum u la jong bad ban tur shajan Nga ithuh ia Me kum u kpa jong nga bad nga nguh ha ki kjat jong Me ngam ksoh ia ki kti jong Me kum u lok jong nga

Ngam ieng haei ba Me hiar bad ngam shm ia me kumba Me dei u jong nga ban kdup ia Me ha ka shadem jong nga bad ban shim ia me kum u lok jong nga

Me long u Hynmen hapdeng ki hynmen jong nga, hynrei ngam sngap ia ki, ngam ia sam-biah ia ki jingloh jingkot jong nga bad ki, kumta nga u lut ia kiei kiei kiba nga don bad Me

LXXVIII

Ha ka jingkmren bad ka jingpang ngam ieng ha ka liang jong ki briew, bad kumta nga ieng lang bad Me Nga bynnud ban aiii noh ia la ka jingim, kumta ngam nud ban bret ialade sha ki um bakhraw jong ka jingim.

Haba ki jinethaw ki dang thymmai bad baroh ki khlur ki dang tyngshain ha ka jingthiang banyngkong jong ki ki blei ki ia lum lang ha bneng bad ki ia rwai "Oh, ka dur jong ka jingjanai! Ka jingkmren bym thoh bria"

Hynrei don ba pyrta kyndit kvnsan-" I kumba don ka jingdkut noh ha kano ma ka jylli ki jingshai bad uwei u khlur u la duh noh"

U ksai ksar ka dustara jong ki u la dkut thui, ka jingrwai ka la sangch bad ki la iam da kaba pangnud-" 'Hooi, uto u khlur uba la duh noh u long uba bha tam, U la long ka burom bakhraw duh jong ki bneng!"

Naduh lata ka snpi ka jingwad ka khlem sangch ban shem ia u bad ka jingpyrta ka nang ud na kawei ka dongdit sha kawei pat naba ha u ki la duh noh ia kawei ka jingkmren !

Tang ha ka jingjarjar bajylliew eh jong ka miet ki khlur ki phuhsamrkhi bad ki pasiaw hapdeng jong ki—"Lehnohei ka jingwad ! Ka jingjanai bymjukut ka long bakhmat kiei kiei baroh!"

LXXIX

Lada kam long ka bhah jong nga ban iakynduh ia Me ha kane jingim, pynlong ia nga ban ia sngew ba nga ia duh noh ia ka jingiohi ia Me-Wat shah ia nga ba ngan klet wat shikhyllpmat ruh shah ia nga ba ngan tyrpeng kine ki jingsngewsih ha ka jingphohsniew bad ki jingpeit mat jong nga

Katba ki snpi jong nga ki nang iaid shaphrang ha ka few bahuri hura jong kane ka pyrthei bad ki kti jong nga

ki dap da ki jingiohnong ba man ka ngi, pynlong ia nga
ban sngew ba nga khlem iohnong eiei - Wat shah ia nga ba
ngan klet wat tang shikhyllipmat ruh shah ia nga ba ngan
tyrpeng ia kine ki jingsngewsih ha ki jingphohsniew bad ki
jingpeitmat jong nga

Haba nga shong harud surok, da ka jingthait bad ka
jingkyndeh dohnud, haba nga phriang ia ka jingthiah jong
nga hapoh u dewmet, to shah ba ngan sngew ba ka jingleit
bajrong jong nga ka dang don hakmat - Wat shah ba ngan
klet wat shikhyllipmat ruh to shah ia nga ba ngan tyngkat
khop ia ka jingshitom jong kane ka jingsngewsih ha ka
jingphohsniew jong nga bad ha ki kynta kiba nga kyndit

Haba ia ki kamra jong nga la pynriam pynbeit bha bad
ki besli ki sawa bad ka jingarkhie taha hangta ka jam
pynlong ia nga ban sngew ba nga khlem dawot ia M sha
ka ung jong ia Wat shah ia nga ba ngan klet wat tang
shikhyllipmat ruh shah ia nga ba ngan tyrpeng ia kine
ki jingsngewsih ha ki jingphohsniew bad ki jingpeitmat
jong nga

LXXX

Nea long kum ka lyngkhot jong u lyoh ka svrat uba
shu sharg makia ha ki sahit bneng Ko ngi ba ia iphieng
jong nga ' Ka jingktah jong Me kam pat pynum ia ka
umjer jong ngi kin pynlong ia nga kawer bad ka jingshai
jong Me bad kumta nga niew ia ki buai bad ia ki snem
kiba la pyniakhlad ia nga na Me

Lada kane ka long ka jingkwah jong Me bad lada kane
ka long ka jingialekhai jong Me kumta shim nob ia kane
ka jingthylli na nga airong airup ia ka da ki rong pynbit
ha ki shrong da ka ksar pynper ia ka ha ka lyer kaba
lalot bad pynphriang ia ka ha ki jinglyngngoh kiba pher

Bad haba kan sa long ka mon jong Me ban pynkut ia
kane ka jingialekhai ha ka por miet ngan sa um bad ngan
sa pah ngai sha ka jingdum re sha ka jingphuhhsamrkhie
jong ka step kaba lich, ha ka jingpyngngad ka jingsotti ka
jingiohi lyngba

LXXXI

Ha bun ki sngi jaitub nga la shong bynniaw haba
pyrkhat ia ki sngi kiba la shu sepei Hyrei kam ju duh, ko
Trai jong nga. Me la shim ia man ki khyilipmat jong ka
jingim jong nga ha ki kti jong Me

Da kaba rich ha ki doh ud jong ki mar ki mata, me
iang iai aibam ia ki symbai ban plung ban san ia ki
shylluit ba kin plie wang bad ia ki syntiew kiba la ih sha
ka jingseisoh

Nga la thait bad nga la thiah ha ka jynthiah ba jaiddeh
jong nga bad pyrkhat ba ki jinetrei biroh ki la kut.
Mynstep haba nga la kbie thiah nga la shem ba ka kper
jong nga ka dap da ka jingphylla ki syntiew ki skud

LXXXII

Ka por ka long ka bym don jingkut ha ki kti jong Me,
ko Trai jong nga Ym don mano mano ruh uban niew ia
ki minit iong Me

Ki sngi bad ki miet ki iaid bad ki snem ki phuh bad
ki tlol kum ki syntiew Me tip kummo ban ap

Ki spahsnem jong Me ki bud iwei ia iwei pat bad ki
pyrjanai ia u syntiew baphuh lymnuh

Ngim don por bin duh bad haba nam don por ngi
fei ban ia ingoh bha ia ki iad jong ngi Ngilong kiba
duk than ban siem

Bad kumta ka long ba ka por ka tuid katba manga
nga ai ia ka ha man la u briew uba iakajia majia uba kam
ia ka bad ka duwan jong Me ka suda na ki jingtyrwa kua
haduh kaba khatduh

Ha ka bakut jong ka sngi nga mareh da ka jingtreng
ba ioh ki phalor jong Me ki khang noh, hynrei nga shem
ba ka dang don ka por

LXXXIII

Ko Mei, Ngan sa thain u kpieng mawlynnai na ka bynta ka ryndang jong phi da ki ummat jong ka jingsngewsih jong nga

Ki khlur ki la waniam ia ki khadu jingshai jong ki ban pyniphuh iphieng ia kjat jong phi, hynrei u jong nga un sa noh na ka shadem jong phi

Ka spah bad ka nam ki wan na phi bad ka shong ha phi ba phin ai ne ba phin ai ia ki Hynrei kane ka jingsngewsih jong nga ka long dashsha tang ka jong nga hi, bad haba nga wanrah ia ka sha phi kum ka jingtyrwa jong nga, phi ai khusnam ia nga da ka jingaei jong phi

LXXXIV

Dei ka jingpangnud jong ka jingiakblad kaba saphriang sawdong ka pyithei bad ka kba ia ki dur kiba bunjait ha ka sahit bneng bymjukut

Dei kane ka jingsngewsih jong ka jingiakblad kaba peit lyngngoh ha ka jingjarjar baroh shimiet na uwei u khlur sha uwei pat u khlur bad ka long ka lyric hapdeng ki sla bakhih ha ka jingslap bad ka jingdum jong u Naitung

Dei kane ka jingpang kaba saphret kylleng kaba pynjylliew ialade sha ki jingieid bad ki jingkwah, sha ki jingynjar bad jingkmen ha ki iing ki sem jong ki briew, bad dei kane kaba ia um bad kaba ia tuid ha ki jingrwai lyngba ka dohnud myllung jong nga

LXXXV

Haba ki nongiapom ki wan nyngkong na ka mynshem u kynrad jong ki, Haei ki ia bubrieh ia ki bor jong ki? Haei ki don ki jingriam-thma bad ki tiar ialeh jong ki?

Ki duk bad ki i tlot i swai, bad ki khnam ki dang ther halor jong ki ha ka sngi ba ki dang wan phai na ka mynshem jong u Kynrad jong ki.

Haba ki Nongiapom ki wan phai biang sha ka mynshem jong u Kynrad jong ki haei ki ia buhrich ia ka bor jong ki ?

Ki la pynhap noh ia la ka waitlam bad ki la pynhap noh ia ka ryntieh bad ia ki khnam , ka jingsuk ka don ha ka shyllangmat jong ki, bad ki la ieh ia ki soh jong ka jineim jong ki hadien jong ki ha ka sngi kaba ki leit biang sha ka mynshem u Kynrad jong ki.

LXXXVI

Ka jingiap ka shakri jong Me ka don ha ka jingkhong jong nga Ka la iaid lyngba ia ki duriaw bym ju don ba tip bad wanrah ia ka jinghot jong me sha ka ling jong nga

Ka miet ka dum bad ka dohnud jong nga ka dap jingtieng - Hynrei ngan sa shi n ia ka starak ngan sa plie ia ki phalor bad ngan sa nguh ngon ia ka da ka jingpdang barom Dei u nongkitkien jong Me uba ieng ha ka jingkhong jong nga

Ngan sa dem - mane ia ka da ki kti kiba khyllap bad da ki ummat Ngan sa dem mane ia ka da kaba buh ha ki kti jong ka ia ki khuih jong ka dohnud jong nga.

Kan sa leit phai da kaba pyndep ia la ka kam. da kaba ieh ia ka syngiew kaba dum ha ka step jong nga ; bad ha ka ling bashipa jong nga tana manga uba sangewsih ngan sah kum u jingtyrwa bakhatduh jong nga ia Me.

LXXXVII

Ha ka jingkyrmen kaba kutlad nga leit ban wad ia ka ba ki kyndong kynshrot baroh jong ka kamra jong nga ; Ngam shem ia ka.

Ka ling jong nga kaba rit bad shisien ba kaei kaei ka ah na ka ya ym lah ban shem shuh

Hynrei ka Dulan jong Me ka long ka bymjukut, ko Trai jong nga, bad ha kaba wad ia ka nga la wan sha ka jin khang jong Me

Nga ieng hapoh ka tabut ksiar ha ka noh sngi jong Me bad nga khmied ia ki khmat ba thrang jong nga sha Me

Nga la wan sha ka rymmiang jong ka bymjukut na laba ym ym don eiei shuh kaba lah ban jah na ka - ymdon jingkyrmen, ym don jingkmien, ym don jingiohi paw ia ka dur kaba ym iohi tang lyngba ki ummat

Oh wieh ia ka jingim bathylli jong nga ha kata ka duraw bah, pynngam ia ka ha ka jingjylliew bapura jong ka Shah ia nga shisien ban ioh ia kata ka jingktah ba thiang ba la duh noh ha ka jingdap pura jong ki jingthaw jong Me.

LXXXVIII

Ko Blei jong ka tempyl ba la pra ' Ki ksiar ba la dkut jong ka V na kim rwa shuh ia ka jingiaroh ia Me Ki baje ha ka por janmiet kim pynbna ia ka por ban dem mane ia me Ka Iyer kam khuh bad ka sah jarjar shaphang jong Me

Ha ka jaka shong ba la shu iehnoh jong Me ki wan beh tohkhat ki Iyer iwbihi jong ka pyrem ka wanlam ia ka khubor shaphang ki syntiew - ki syntiew kiba ym ju wanrah shuh ha kaba mane ia Me

Ki Nongmane jong Me mynshuwa ki shang kylleng ban wad ia ki jingkyrpad kiba dang kyntait baduh mynta Ha ka por janmiet, haba ki ding bad ki syrnghiew ki ia tyngkhuh bad ka jingsangsot u pumpum u wanphai biang da ka jingthait sha ka tempyl ba la pra da ka jingthangan ha ka dohnud jong U

Bun tylli ki sngi jong ki jingleh sngewbha ki wan sha Me ha ka jingjarjar, ko Blei jong ki tempyl ba la pra Bun tylli ki miet jong ka jingmane ki shu iaid kumto khlem don ba pynmeh ia i sharak.

Bun tylli ki dur thymmai la thaw da ki briew batbit ha ka jingthaw dur thaw dar ba buit sianti bad ki rah ia ki sha ki wahduid bakhuid jong ka jingklet haba ka por jong ki ka wan poi

Tang u Blei iong ka tempyl ba la pra u sah khlem don ba mane ha ka jingieh bein

LXXXIX

Ym don ktien ba jam, ne jinghylla shuh na nga - kata ka long ka mon jong u kynrad jong nga Naduh mynta nean a shu pasaw Ki jingkren iong ka dohnud jong nga kin sa long ba ka jingkynud jong ki sui rwai

Ki briew ki march pynstet sha ka iaw jong u Syiem Baroh ki nongthied bad ki nongdie ki don han ta Hynrei nga don ia ka por lastuid ha ka por shiteng sngi, haba bun ki kem ki jam,

To shah namarlata ba ki syntiew ki skud lin piung kin san ha ka kper jong nga, la kam pat dei ka por jong ki bad ai ba ki ngap ka por shiteng sngi kin sdang ia ka jingkynud bajaipdeh jong ki

Da bun bun kynta nga la pynlut ha ka jingialeh hapdeng ka babha bad ka basriew, hynrei mynta ka dei ka jingkmien jong ki nongialehka lang iong nga ba ki sngi kiba thylli ban tan ia ka dohnud jong nga sha U, bad ngam tip bales ba don kane ka jingkhos sha kaei kaei ka bym i myntoi

XC

Ha ka sngi haba ka jingiam kan sa tied ha ka jing-khang jong Me men tyrwa ari ha ka ?

Oh, Ngan sa buh bakhmat u nongwankai jong nga ia ka khuri bashlei jong ka jinsim jong nga - ngan ym shah ia u ba un lei noh da ki kti kiba thylli

Baroh ki jingot bathiang jong ki sngi synrat bad ki
muet ka lyur jong nga, baroh ki jing amat bad ki jingleit
tam ia ki khyrdong jong ka jingim babunkam jong nga,
ngan sa buh hakhmat jong u ha ka baki ki sngi jong nga,
haba ka jingiap kan sa tied ha ka jingkhang jong nga

XCI

Oh Me u nongnynbit pynbiang bakhatduh jong ka
jingim, ko jingiap ko jingiap jong nga, wan bad pastaw ha
nga !

Man ka sngi nga la peit ip khmih lyntia me, na ka
bynta jong me nga la shah ia ki jingkmien bad ki jingsngew-
ah jong ka jingim

Baroh kaba nga long, kaba nga don kaba nga kyimen
bad baroh ka jingleid jong nga ki la ia tuid sha me hi ka
jingjarjar bajyllew Tang kawei ka jingjngoh bakhatduh
na ki khmat jong me bad ka jingim jong nga kan sa long
ka jong me junom

Ki syntiew la lah dep thain bad u pieng syntiew u la
don lupa na ka bynta u nongleit kurim Haden ka jingia-
poikha, ka nongleitkurim kan sa ieh noh ia la ka jong ka
ung ka sem ban ia kynjuh ia la u jong u trai, marwei
ba ka jingkynjah jong ka muet

XCII

Nga tip ba ka sngi kan sa poi haba ka jingtohi jong
nga ia kane ka pyrthei kan sa duh noh bad ka jingim kan
sa khublei, iawai ha ka jingjarjar, da kaba tan ia ka pyrda
bakhatduh ha ki khmat jong nga

Hynrei ki khlur kin dang peit mynmiet bad ka step
kan sa kbie kumba ju long mynshuwa bad ki kynta kin
nang ring mynslem kum ki dew jong ki duraw kiba dang
bret ia ki jingkmien bad ki jingsntom

Haba nga pyrkhath shaphang kane ka jingkut jong ki khylipmat jong nga, ki jingker jong ki kynta ki pra bad nga, iohi da ka jingshai jong ka jingiap ia ka pyrthet jong me bad ki spahbah bym i pyrwa hangta

Ki mar kiba nga angnud khlem phoida bad ki mar kiba nga la ioh - ai ba kin leit noh Shah ia nga ba ngan don tang ia ki mar kiba nga la khieñbeñ bad kiba ngam u niewkor

XCII

Nga la dei ban leit noh Ai khublei khatduh ia nga, ko, Hynmen jong nga! Nga nguh la ka khieñ hakhmat jong phi baroh bad nga leit noh

Hangne nga aiti noh ia ki shabi jong ka jingkhang jong nga - bad nga aiti noh ia ki jingkam jong nga ia ka iing jong nga Nga ja i tang ia ki kyntien khatduh bajemud na phi

Nga la ia long ki paramarjan la slem, hynrei nga la ioh palat ban ia kaba nga la lah ban ai Mynta ka sngi ka la shat bad ka shatak kaba pynshai ia i kyndong jong nga ka la lip noh Ka jinghot ka la poi bad nga ia khrech na ka bynta ka jingleit jong nga

XCIV

Ha kane ka por jong ka jingkhlat noh jong nga, Khublei donbok ia nga, ko lok jong nga! ki sahit bneng ka la shai syndet da ka step bad ka lynti iaid jong nga ka itynnath sat

Wat kylli nga don aitu ban rah lang bad nga shata Nga sdang ia ka jingleit jong nga da ki kti kiba thylli bad ka dohnud kaba angnud

Ngan sa deng ia u kpieng syntiew iathoh jong nga. Ka jong nga kam dei ka jingriam saw bthuh kum u nong-leit jingleit bad wat la kin don ki jingmynsaw ha ka lyati ngan don ia ka jingtieng ha ka jingmut jong nga.

U Lur miet un sa wan ynda ka jingleit jong nga ka la
kut bad haba ki sur bashida jong ka step kin mih na ka
phalor jong u Syiem

XCV

Nga khlem poi pyrkhath ia ka khyllipmat haba nga la
aid lyngba nyngkong ia ka tyngkong jong kane ka jingim

Ka bor au kaba la pynlong ia nga ban plie talade
kum u shylluit ha ka khlaw ha ka por shiteng synnia ba
kane ka jingmaia bah!

Haba ha ka por mynstep nga peit ia ka jingshai, nga
ta sngew ha kata ka khyllipmat ba ngam long u nongwei
ha kane ka pyrthet ba tata ka jingmaia kaba khlem
kyrteng bad khlem dur ka la shim ia nga ha ki kti jong ka
ha ka dur jong ka kmie jong nga hi

Wat la kumta ha ka jingiap u juh uba ngam ithuh,
un sa paw kum uba nga ithuh bha Bad uamarba nga aid
ia kane ka jingim, nga tip ba ngan sa aid ia ka jingiap ruh
kumjuh

I khunlung i iam haba ka kmie ka pynkynriah noh ia
i na ka jymbuin kamon jong ka ha ka khyllipmat kaba
bud ban shem ha kadiang ia ka jingtngen jong i

XCVI

Haba ngan sa lut noh nangne to ai ba kane kan long
ka kyntien iawai jong nga, ba kaei kaba nga la iohi ka long
kaba yn ym lah bau jop

Nga la mad ia ka umngap ba la buhrich jong une u
tiew padma uba iar ha ki duraw bah jong ka jingshai,
kumta la kyrkhu ia nga to ai ba kane kan long ka kyntien
iawai jong nga

Ha kane ka ung ialehkat ba dap da ki dur bymjukat
nga la den ia la ka bhah ha kaba ialehkat, bad hangne nga
la iohi ia uta ubym don dur

Ka met ka phad jong nga bad ki kjat ki kti jong nga
 ki sngewkmen da ka jingktah jong u kaba long khamyil-
 tiaw ban ia ki jingktah baroh, bad lada ka jingaut ka wan
 hangne, to ai ba kan wan to ai ba kane kan long ka
 kyntien iawai jong nga

XCVII

Haba nga dang ialehka bad Me, ngam ju kyli me dei
 a.1 Ngam tip ia ka jinglehra n ne ia ka jagtieng, ka jing-
 im jong nga ka la long kaba khyinwin

Dang siep phyrngab Me ju khot ia nga na ka bathiah
 tum u paralok jong nga bad me ialam ia nga ban iamareh
 lang na kawel ka jaka basawang sha kawel pat

Ha kito ki sngi ngam ju pyrwa ban tip ia ka jingmut
 jong ki jingwai kioa me ju rwa hinga Tang ka sur jong
 nga kaba pynbud lem ia ki sur jong me, bad ki dohnud
 jong nga ka shad ha ka jingum u ryndang jong me

Mynta haba ka por ialehka ka la kut, kaei kane ka
 ka jingiohi ba kynsan kaba wan ha ka khmat jong nga? Ka
 pyrthei bad la ki khmat ki nguh ha ki kjat jong Me bad ki
 jong da ka jingtieng lang bad ki khlur bajarjar

XCVIII

Ngan sa pyndeng ia me da ki khusnam, da ki kpieng-
 syntiew jong ka jingshah rem jong nga Kam pat ju dom
 ha ki bor jong nga ban shu phet rieh khlem shah jop.

Nga tip dashisha ba ka jingsarong jong nga kan sa leit
 sha ki kyroh ka jingim jong nga kan sa pynbhei ia ki
 jingch jingkhum da ka jingang kaba suh kyndang, bad ka
 dohnud basuda jong nga kan sa iam da ki sur kum u khah
 uba thylli, bad u maw un sa um da ki ummat

Nga tip dashisha ba ki shispah tylli ki dop syntiew
 jong u tiaw padma kin ym khang shirta bad ki kyndong
 barich ba dap da ka umagap lin sa paw tyngi reid.

Na ka sahit bneng bajngum ka khmat kan sa sha/
 ha nga bad kan sa khot ia nga ha ka jingjarjar Yn ym
 don eiei shuh ka ban sah na ka bynta jong nga, bad ia ka
 jingiap ngan sa pdiang ha ki kjat jong me

XCIX

Haba nga aiti noh ia ka shaka kaba nga pvnaid ia ka
 jhaid, nga tip ba ka por ka la poi ba Men wan shim noh ia
 ka Kaei kaba dei ban leh, yn sa leh hangta hi Lehnohe/
 kane ka jingialch

Te shim noh ia ki kti jong Me bad da ka jingjarjar
 shah mon ha ki jingshahrem jong Me, ko dohnud jong nga
 bad pyrl hat ba ka long ka bok jong me ban loh shong suk
 jai haet ba la buh ia me

Kine ki sharak jong nga ki shu shah pynlip ha man la
 ki jingbeh jong la lver, bad ha kaba pyrshang ban
 pynnich ia ki nga la klet lut ia kiei kiei biang pa biang

Hynrei ngan kham shenphang ha kane ka por bad
 ngan ap ha ka jingdum ngan pynphiang ia ka shyllah
 jong nga ha madan, bad ha kano ka por ba Me sngewbha
 ko Trai jong nga, wan jaijar bad shum ia la ka jaka shong
 hangne

C

Nga la suh khlich sha ki jingjyliew ki duraw jong ki
 dur da kaba kyrmen ban loh ia u mawlynnai bajaran u
 bym don dur

Ngan ym shong lieng shuh na kawei ka kad lieng sha
 pawei pat ha kane ka lieng kaba shah shoh ha ka jinglong
 jong ka mariang Ki sngi ki jlan bha haba ka jingwad jong
 nga ka la dei ban shah kynting ha ki dew jong ka duraw

Bad mynta nga la khreh ban iap ha ka jingbymiap

Sha ka mynshem babun naid ha ki kpaid bym lah ban
chew, ha ei ba ka sur jong ki ksai ba khlem sur ki kynud,
ngan sa rah ia kane ka duitara jong ka jingim jong nga

Ngan sa pynbeit ksai ia ka bad ki sur jong ka bym-
jukut bad hiba kan sa ud ia ki jingud bakhatduh jong ka,
ngan sa buh ia ka duitara bji jar jong nga ha ki kjat
jong ka jingjarjar jong Me

CI

Barabor ha ki jingim jong nga nga la wad ia me da
ki jingwai jong nga. Dei ma ki kiba la ialam ia nga na
kawei ka jingahang sha kawei pat bad lang bad ki nga
la sngew ialade nga la wad bad nga la ktah ia ka nyrthei
jong la jong

Ki dei ka jingwai jong nga kaba la hikai ia nga ia
ki jinghikai biroh kiba nga ia iat pynhang ban nang, ki la
pyn ha nga ia ki lynti barieh, ki la wanlam hakmat jong
agi ia ki khlur babun hara ha ka dongdit jong ka dohnud
jong nga

Ki la ialam ia nga baroh shisngi sha ki jingmata ka
ei bakmen bad hasngewsih, bad khatduh' sha ki phalor
dulan jong no ki la ialam ia nga ha ka por janmiet ha ba
kut ka jingleit jong nga ?

CII

Nga la kob hapdeng ki briew ba nga la ithuh ia Me.
Ki tohi ia ki dur jong me ha ki jingtrei jong nga biroh. Ki
tawan ban kyli na nga, 'Une u dei uet ? Nga ngam nang
ban jubab ia ki. Nga la ong "Dashisha, ngam lah ban
tathuh'. Ki la kynnoh ia nga bad ki la la leit noh da ka
jingkheibeiñ. Bad Me shong hangtei bad me phuhsini-
rkhie.

Nga la pynwandur ia ki jingathuhkhana jong me ha
ki sur ki ban sah sah. Ka khulpi ka la mih na ka dohnud

rong nga Ki la wan ban kylli ia nga, "lathuh ia nga ia
 ki jingmut jong phi bai oli" Nga ngam nang ban jubab ia
 ki Nga la ong, 'Ah, mano ban tip ki mut au?" ki la
 phuhsamrkhie bad ki la ia leit noh da ka jingkheih beih
 Bad Me shong hangci bad me phuhsamrkhie

CIII

Ha kawei ka jingkhubei ia Me, ko Blei jong nga ai ba
 ki bor tipthuh jong nga baroh kin pyiar bad kin kiah ia
 kanc ka pyibei hi ki kiat jong Me

Kum u lyoh si p jong u naitung uba sdien bad k'
 jingkit jong u-u slap uba khlem ther to ai ba ka jingmut
 jong nga baroh kan nguh ngon hakmat ka jingkhang jong
 Me da lawei ka jingkhubei ia Me

To ai ba ki jingrwai jong nga baroh kin lum lang ia
 ki sur bapher baroh ha kawei ka nur bah bad kin tuid sha
 ka duraw jong ka jingjarjar da kawei ka jingkhubei ia Me

Kum ka lynchun ki thiring ba tym pang kiba her mie
 bad sngi sha la ki jong li skum halor ki lum to ai ba ka
 jingim jong nga baroh kan her sha ka iing bymjukut jong
 ka da kawei ka jingkhubei ia Me